

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

ผู้เสียหาย, ผู้มีอำนาจจัดการแทน
ผู้เสียหาย

ฟ้องคดี

ไม่มีการสืบสวนสอบสวน
แต่มีการไต่สวนมูลฟ้อง

ร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวน

2

บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดี

กล่าวโทษต่อพนักงาน
สอบสวน

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

ผู้เสียหาย, ผู้มีอำนาจจัดการแทน
ผู้เสียหาย

ฟ้องคดี

ไม่มีการสืบสวนสอบสวน
แต่มีการไต่สวนมูลฟ้อง

กระบวนการพิจารณา
ของศาลชั้นต้น

ร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวน

2

บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดี

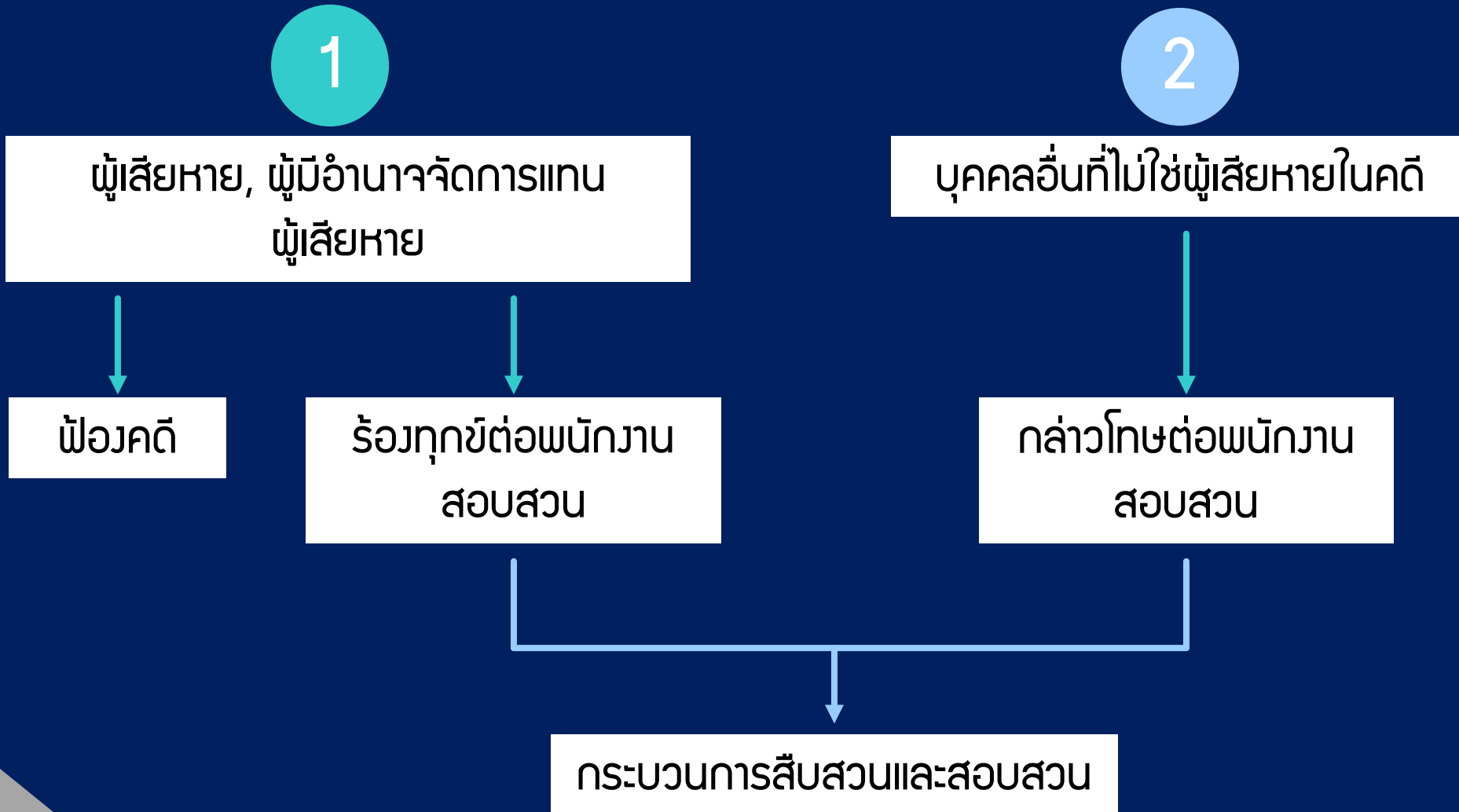

กล่าวโทษต่อพนักงาน
สอบสวน

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

2

กระบวนการสืบสวนและสอบสวน

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสรุปสำนวน, ทำความเห็น
และส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการ

พนักงานอัยการ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

2

กระบวนการสืบสวนและสอบสวน

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสรุปสำนวน, ทำความเห็น
และส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการ

พนักงานอัยการ

สั่งฟ้อง

สั่งไม่ฟ้อง

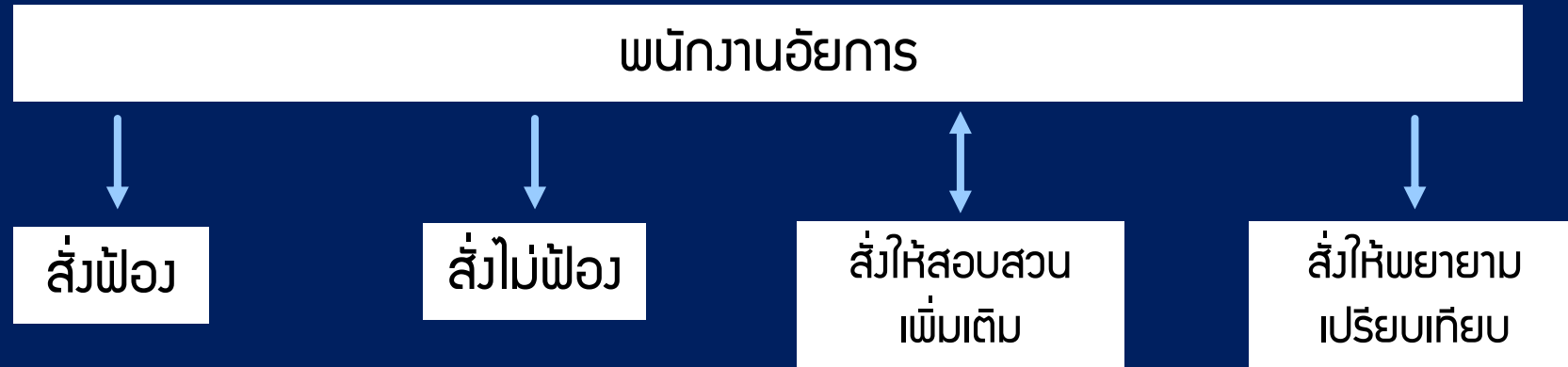
สั่งให้สอบสวน
เพิ่มเติม

สั่งให้พยายาม
เปรียบเทียบ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินงานคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

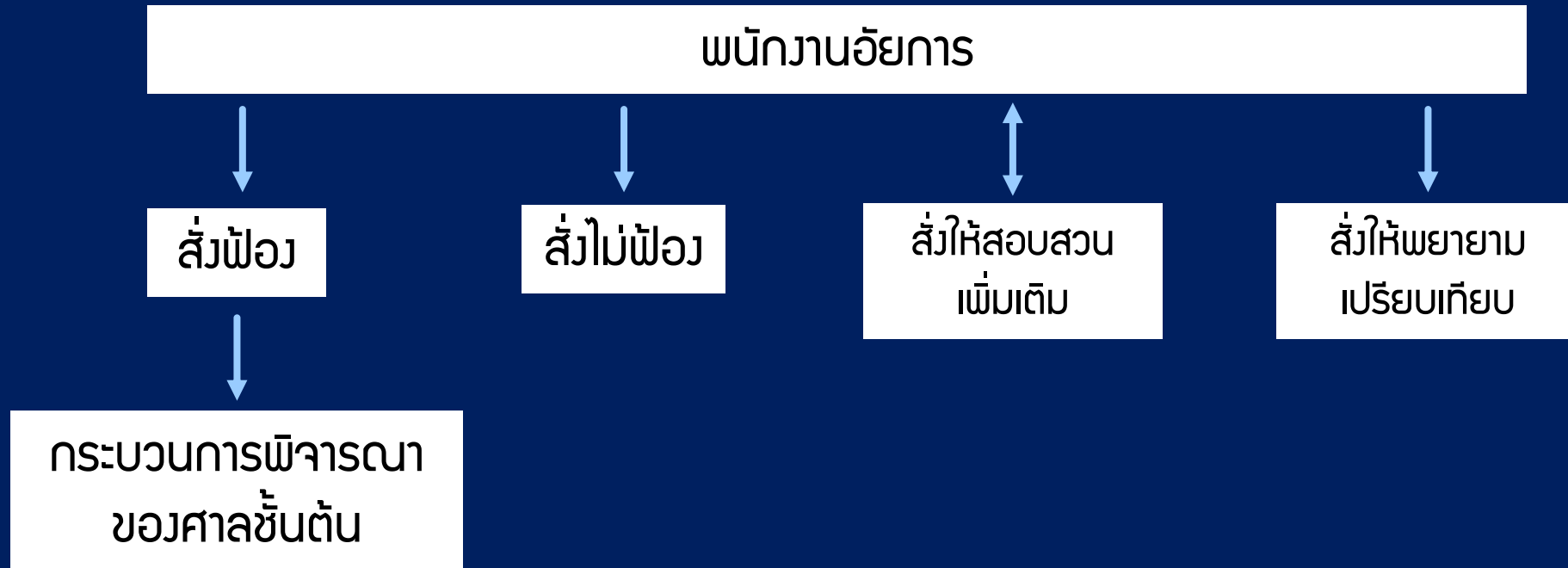
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินงานคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

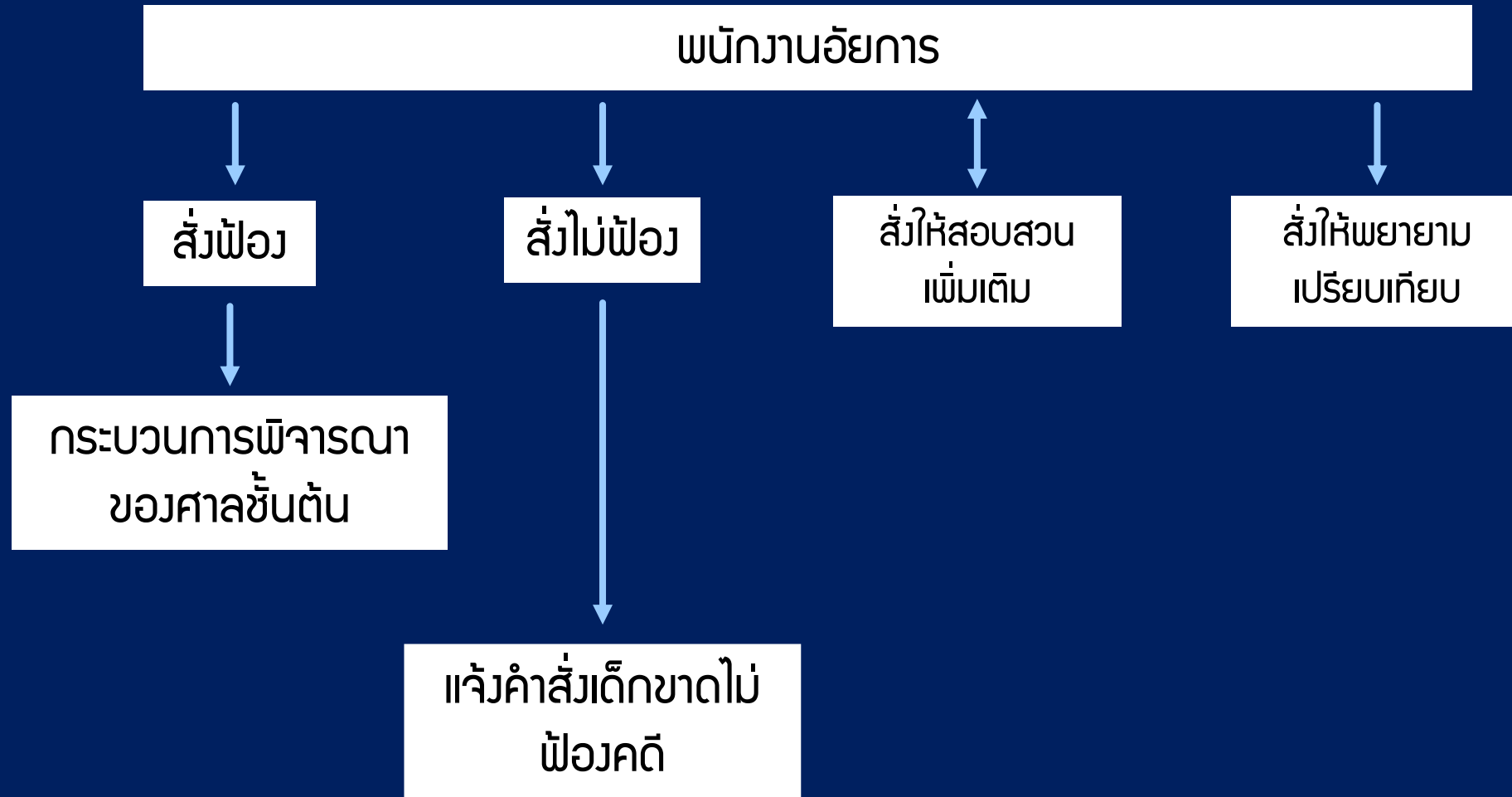
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

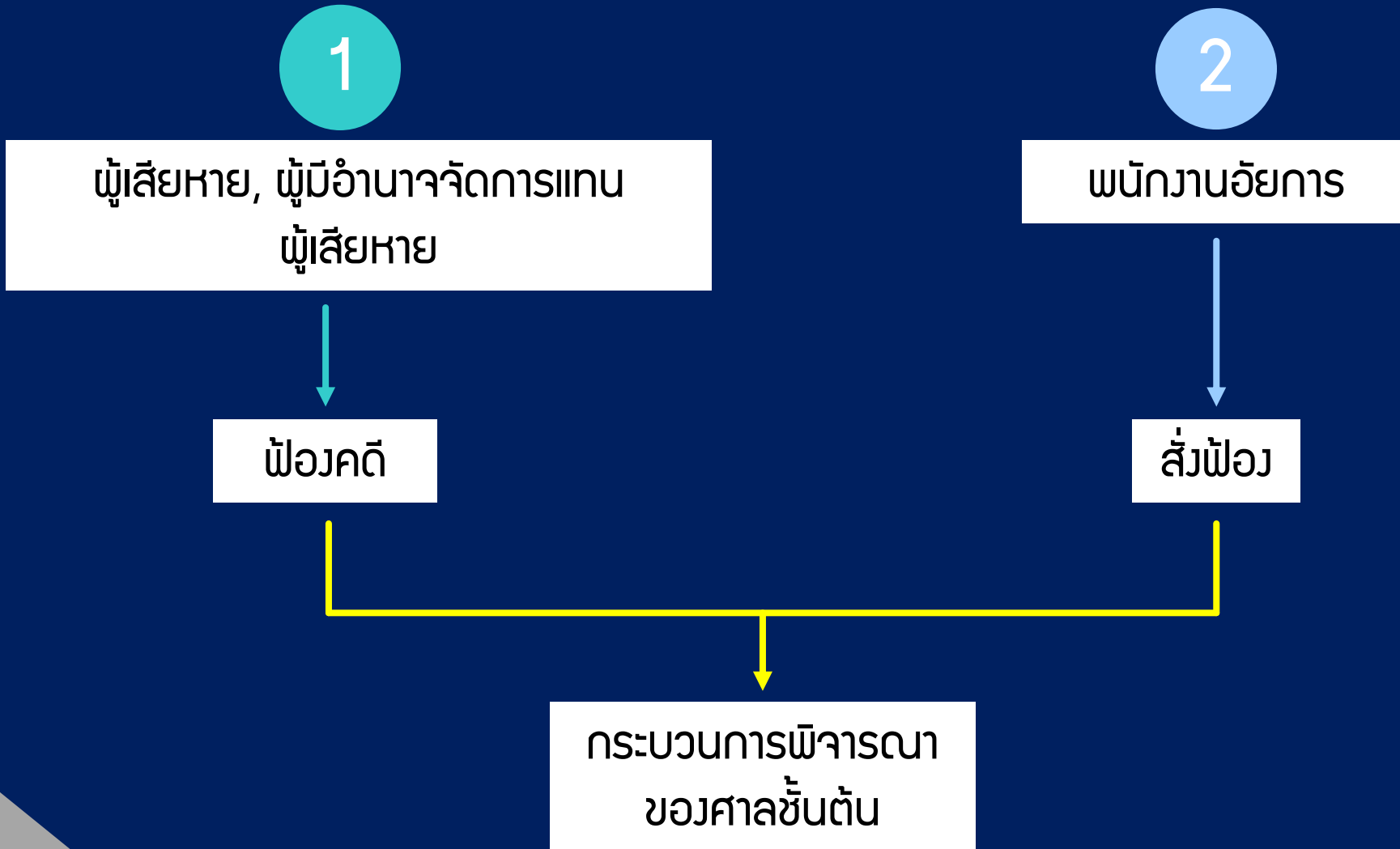
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น

ลโทษจำเลย

ยกฟ้องจำเลย

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

กระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น

ลโทษจำเลย

ยกฟ้องจำเลย

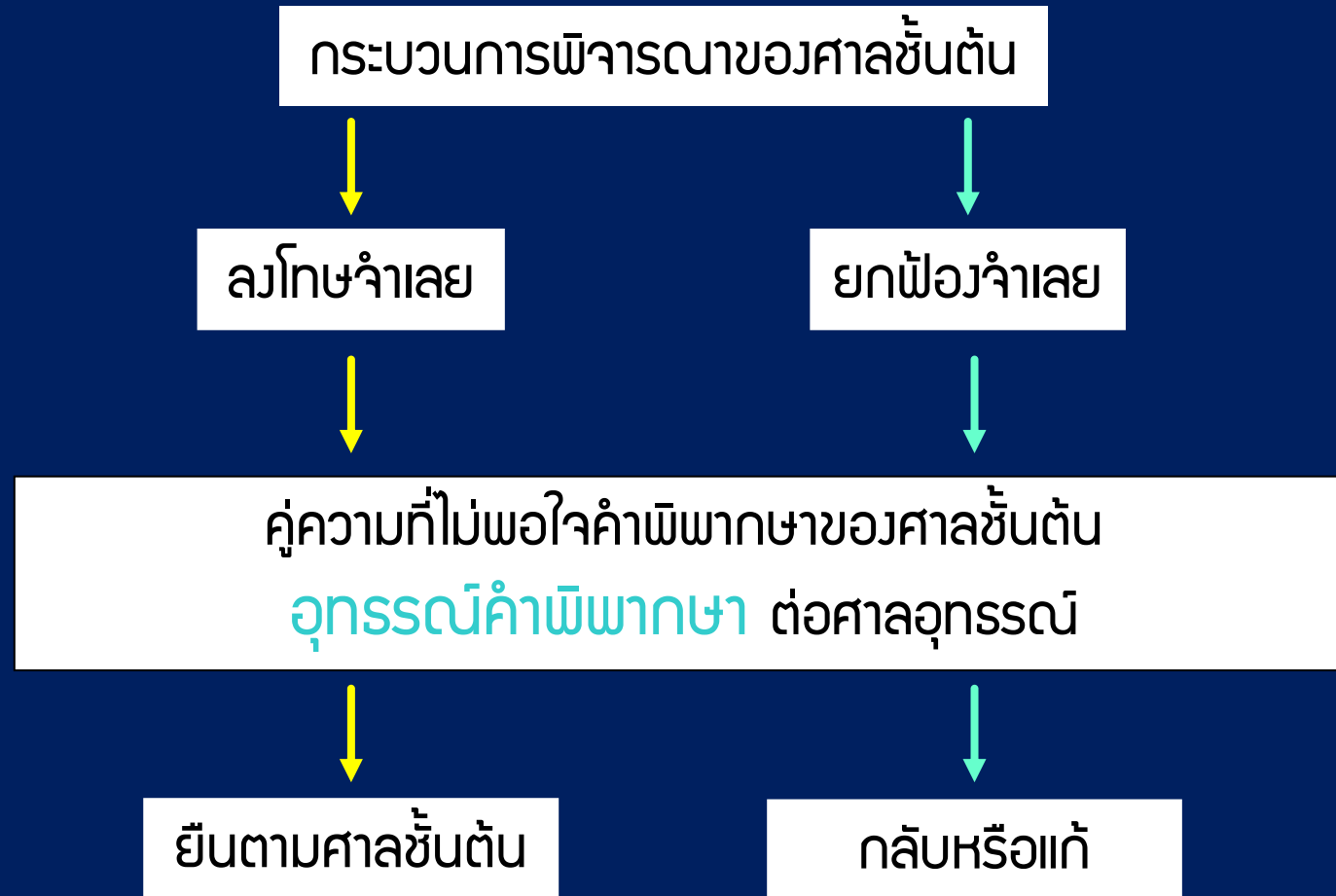

คู่ความที่ไม่พอใจคำพิพากษาของศาลชั้นต้น
อุทธรณ์คำพิพากษา ต่อศาลอุทธรณ์

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

คู่ความที่ไม่พอใจคำพิพากษาของศาลชั้นต้น
อุทธรณ์คำพิพากษา ต่อศาลอุทธรณ์

ยื่นตามศาลชั้นต้น

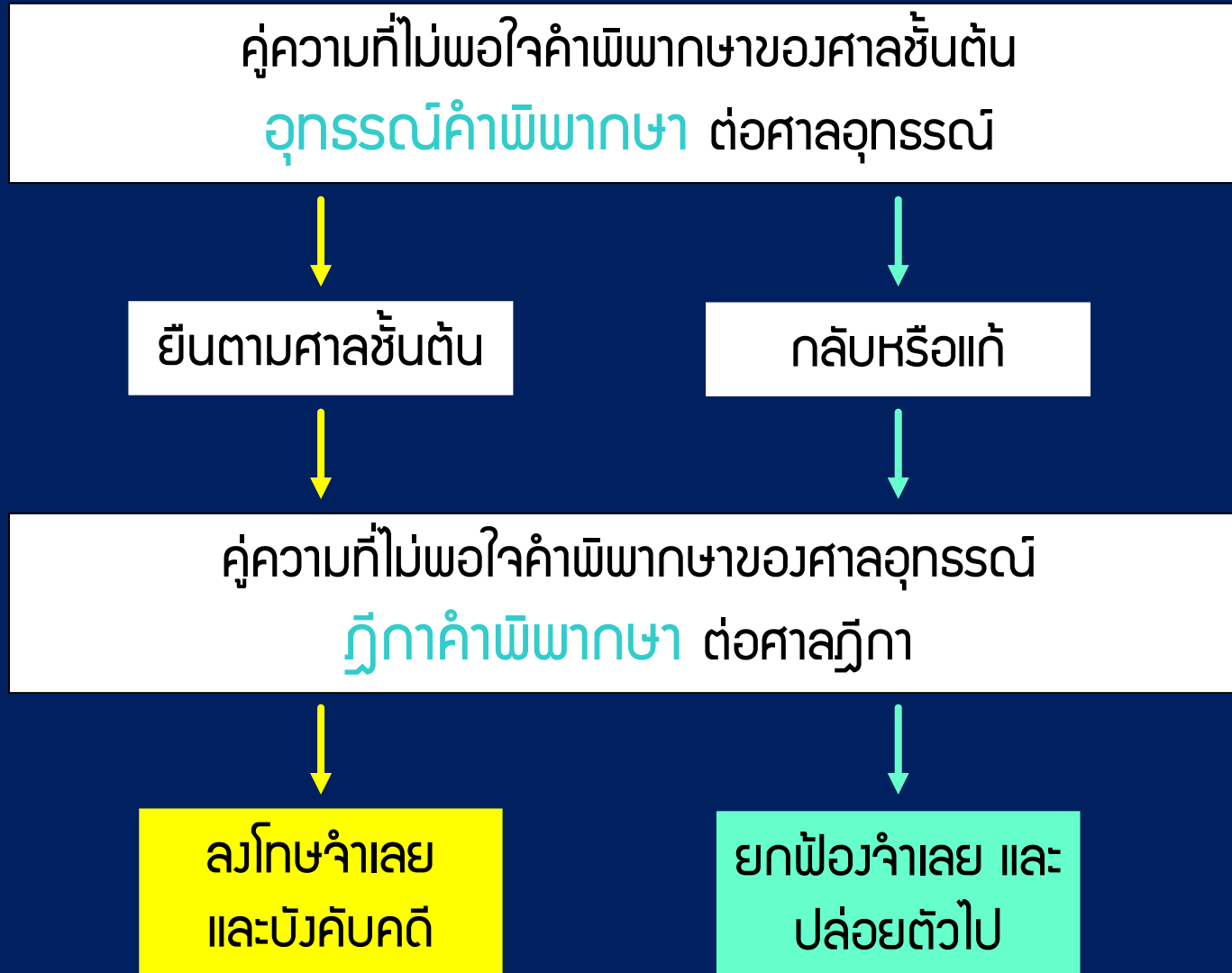

กลับหรือแก้

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

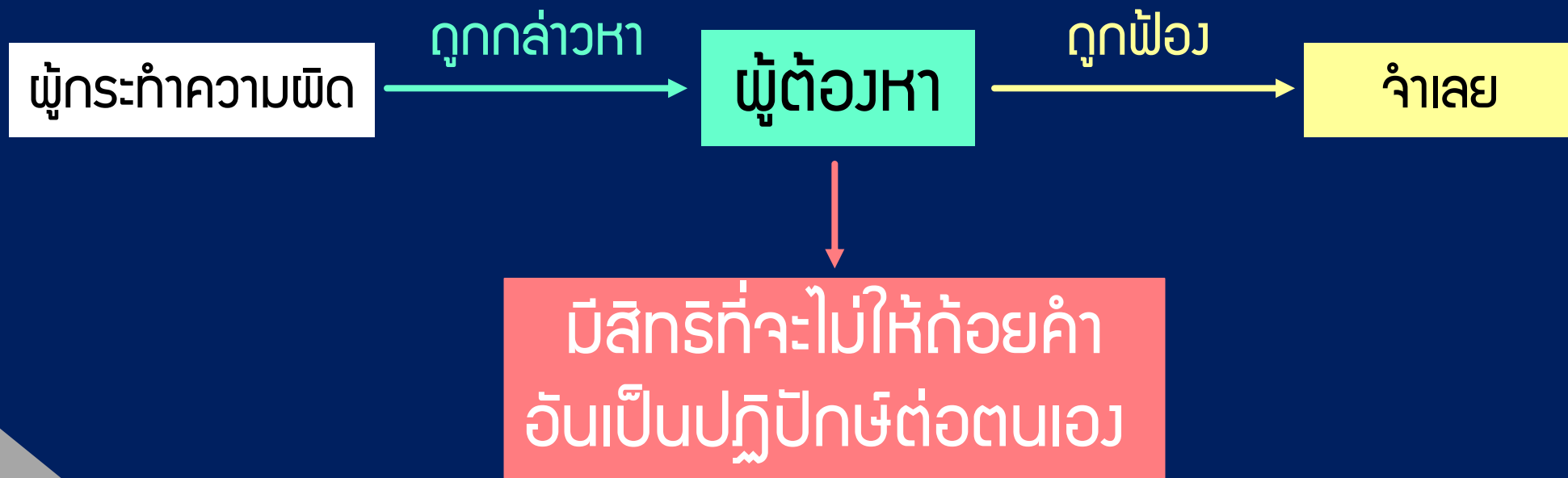

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(2) “ผู้ต้องหา” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

(3) “จำเลย” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

ผู้เสียหาย, ผู้มีอำนาจจัดการแทน
ผู้เสียหาย

ฟ้องคดี

ไม่มีการสืบสวนสอบสวน
แต่มีการไต่สวนมูลฟ้อง

ร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวน

2

บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดี

กล่าวโทษต่อพนักงาน
สอบสวน

ประทับรับฟ้อง

จำเลย

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

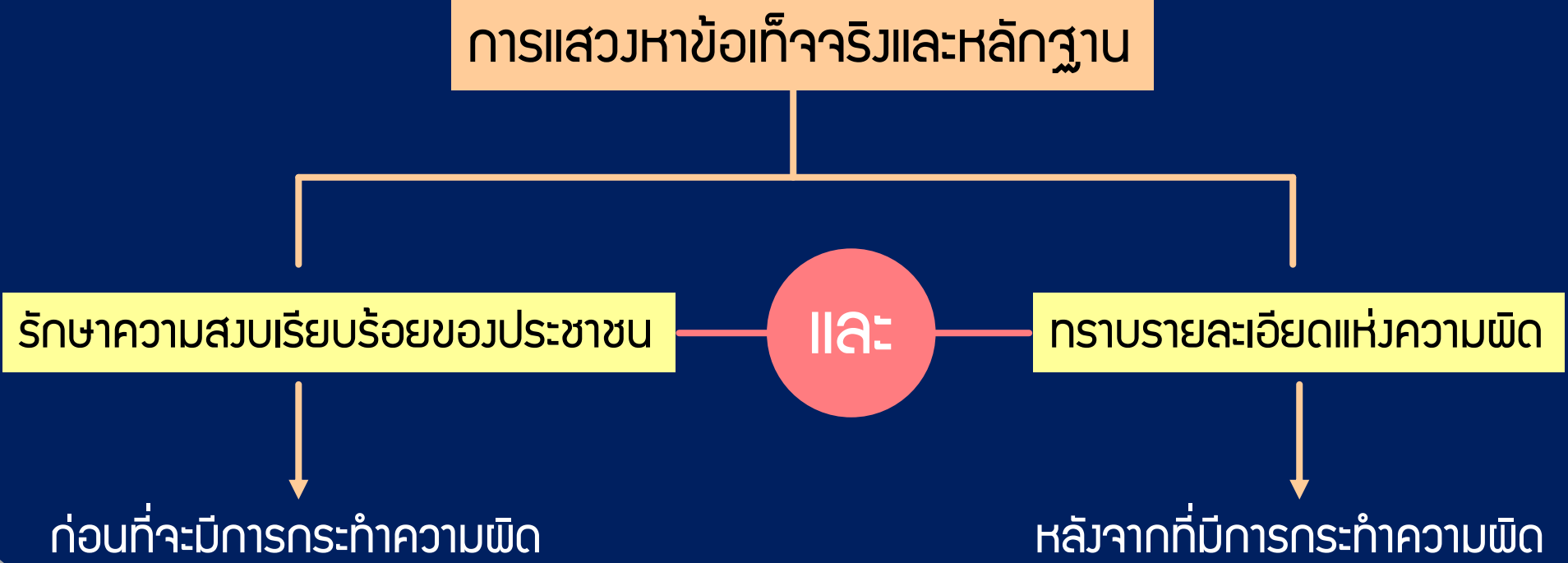
(5) “พนักงานอัยการ” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ทั้งนี้ จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจเช่นนั้นก็ได้

ไม่ใช่พนักงานสอบสวน

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(10) “การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

1

(10) “การสืบ **2**” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

1

(10) “การสืบ **2**” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

พนักงานฝ่ายปกครอง ————— เฉพาะในท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของตน

พนักงานฝ่ายตำรวจ ————— สืบสวนได้ทั่วประเทศ

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(11) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการ
ทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่ง **พนักงานสอบสวน** เกี่ยวกับความผิด
ที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิด
มาฟ้องลงโทษ

หลังจากที่มีการกระทำความผิด

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

[6] “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มี

อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

1 พนักงานฝ่ายตำรวจ

ชั้นผู้ใหญ่หรือข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่
ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า
นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

2 พนักงานฝ่ายปกครอง

พนักงานฝ่ายปกครอง
ชั้นผู้ใหญ่หรือปลัดอำเภอ

ความผิดที่กระทำ
นอกราชอาณาจักรไทย

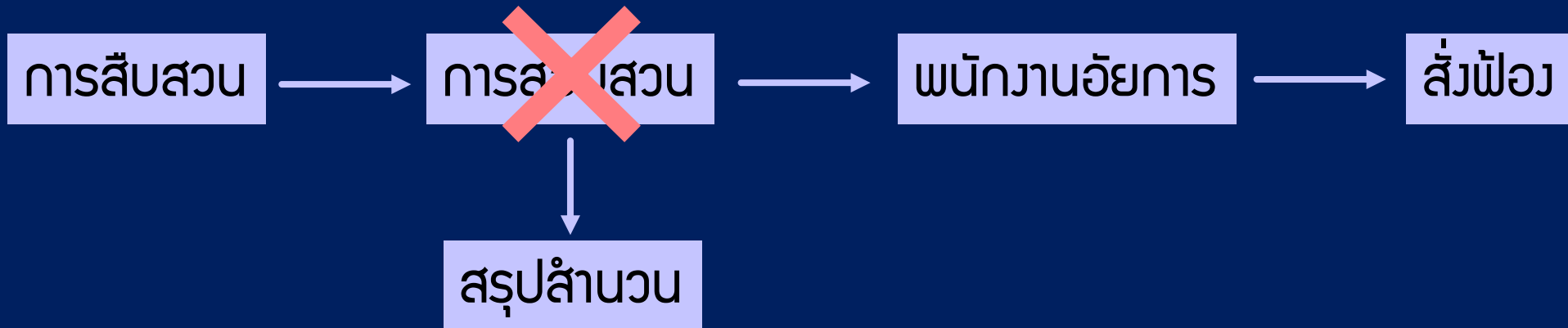
3

อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(11) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้อง

↓
หลังจากที่มีการกระทำความผิด

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(12) “การไต่สวนมูลฟ้อง” หมายความว่า กระบวนการไต่สวนของศาลเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดีซึ่ง จำเลยต้องหา

(13) “ที่รื้อฐาน” หมายความว่า ที่ต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถานด้วยบัญญัติไว้ในกฎหมาย ลักษณะอาญา

มีใช้ที่สาธารณสถาน

ประชาชนโดยทั่วไปไม่มีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

(17) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” หมายความว่า เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้

- (ก) ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (ข) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (จ) อธิบดีกรมการปกครอง

ไม่รวมถึงรัฐมนตรี

1. คำนิยามศัพท์ที่สำคัญ (มาตรา 2)

(18) “**สิ่งของ**” หมายความว่า **สิ่งห้ามทรัพย์ใด** ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ ให้รวมทั้งจดหมาย โทรเลขและเอกสารอย่างอื่น ๆ

↓
ไม่รวมถึงอสังหาริมทรัพย์

(19) “**ถ้อยคำสำนวน**” หมายความว่า หนังสือใดที่**ศาลจดเป็นหลักฐาน**แห่งรายละเอียดทั้งหลายในการดำเนินคดีอาญาในศาลนั้น

↓
ไม่ใช่อัยการ, ไม่ใช่พนักงานสอบสวน

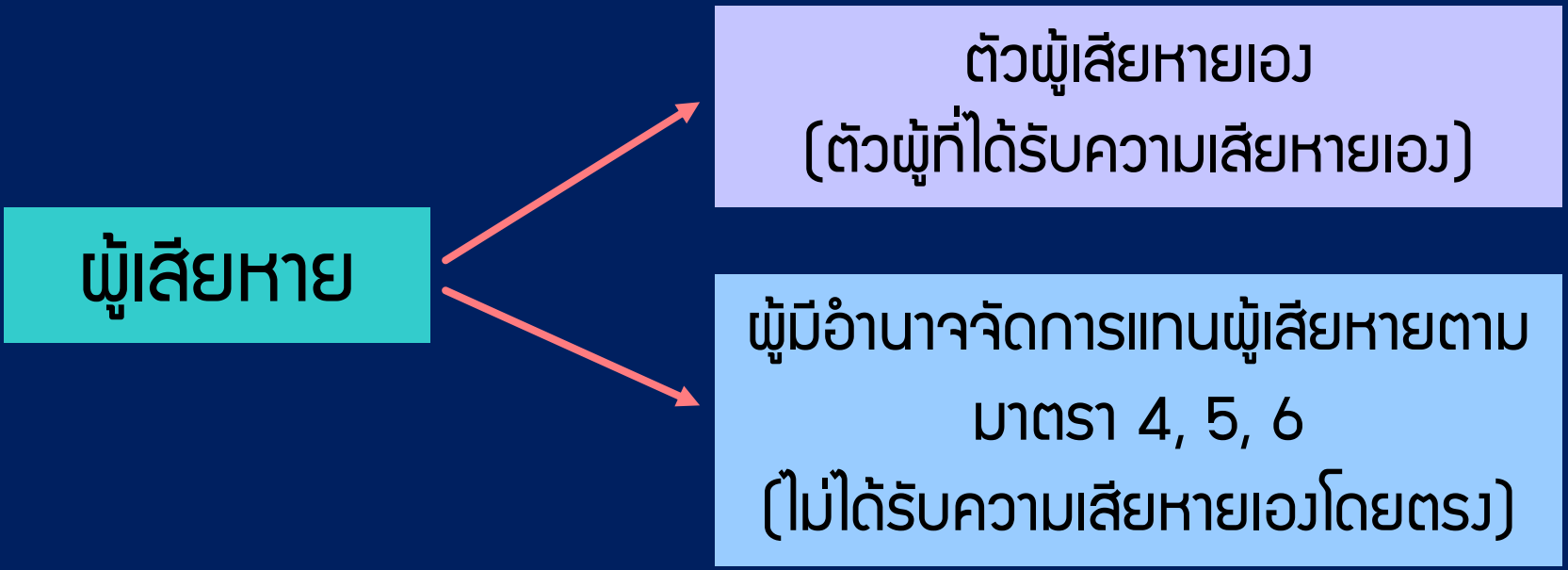
(20) “**บันทึก**” หมายความว่า หนังสือใดที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจดไว้เป็นหลักฐานในการสอบสวนความผิดอาญา รวมทั้งบันทึกคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษด้วย

(21) “**ควบคุม**” หมายความว่า การคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดย**พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ**ในระหว่างสืบสวนและสอบสวน

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6

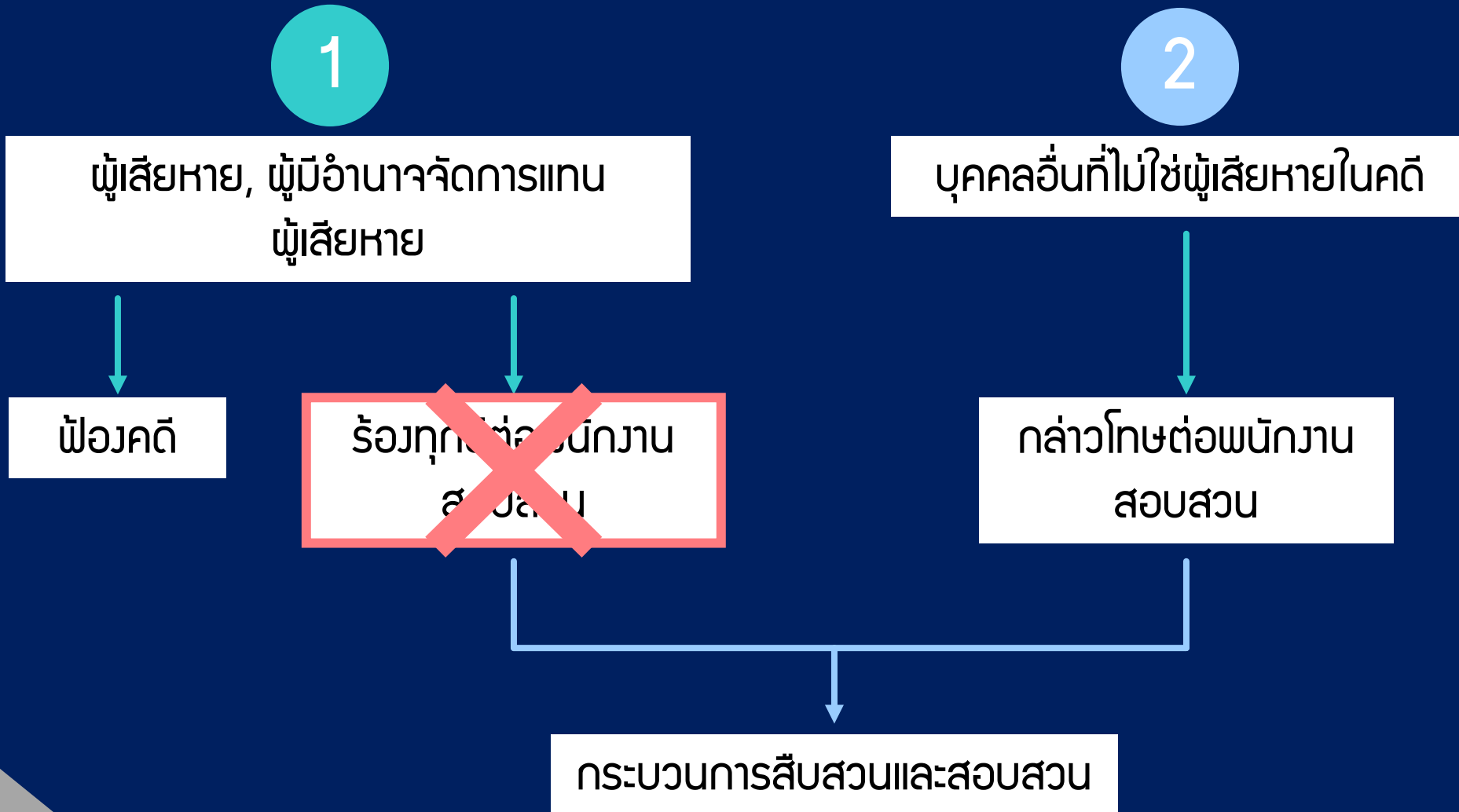
หากบุคคลใดไม่ใช่ผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

↳ ไม่มีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

หากบุคคลใดไม่ใช่ผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

↳ ไม่มีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

↳ ไม่มีอำนาจฟ้องผู้กระทำความผิด

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

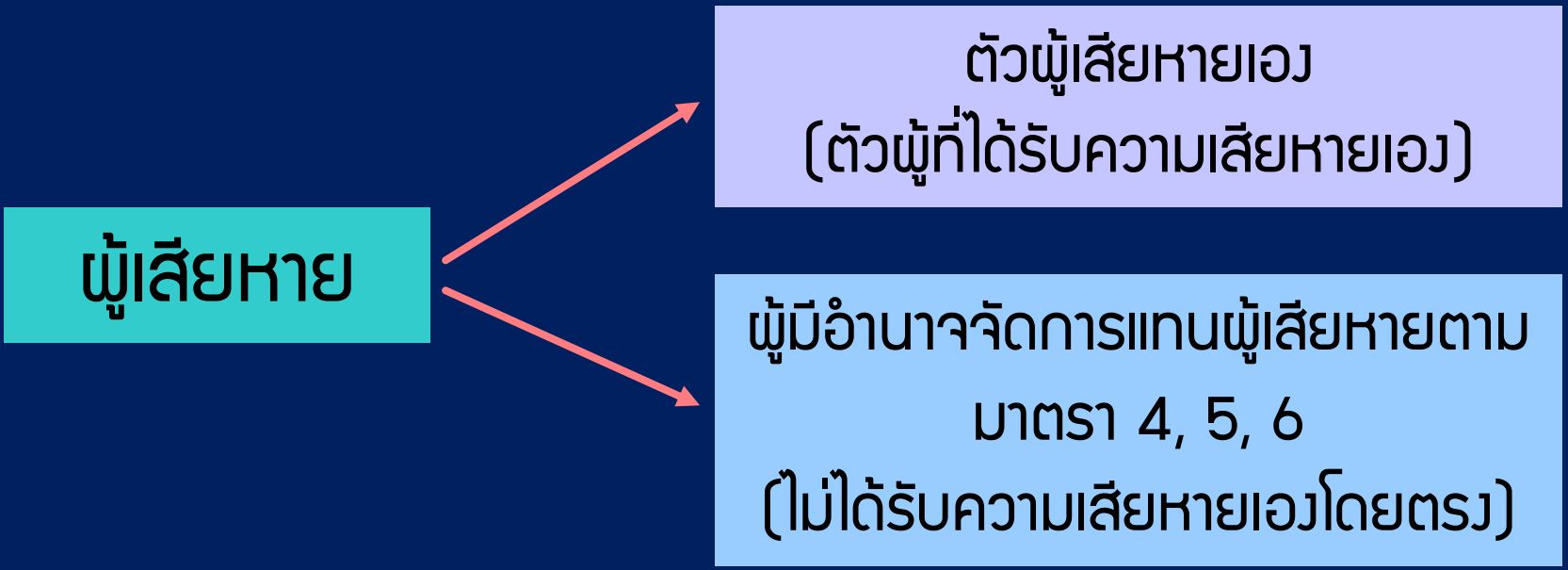
หากบุคคลใดไม่ใช่ผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

- ↳ ไม่มีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
- ↳ ไม่มีอำนาจฟ้องผู้กระทำความผิด
- ↳ บุคคลตามมาตรา 4, 5, 6 ไม่มีอำนาจจัดการแทน
- ↳ ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ฎีกา
- ↳ ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

หลักเกณฑ์ของการเป็นผู้เสียหาย

1

มีการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งในการอาญาเกิดขึ้น

2

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำ
ความผิดอาญาฐานนั้น

3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำ
ความผิดอาญาฐานนั้น

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายด้วย

บางฐาน รัฐเท่านั้นที่เป็นผู้เสียหายได้

- ความผิดฐานแจ้งความเท็จ
- ความผิดฐานเบิกความเท็จ
- ความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
- ความผิดฐานปลอมเอกสาร
- ความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้ใหญ่
- ความผิดฐานลักทรัพย์, ยักยอกทรัพย์, ทำให้เสียทรัพย์, บุกรุก

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

หลักเกณฑ์ของการเป็นผู้เสียหาย

1

มีการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งในการอาญาเกิดขึ้น

2

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำความผิดอาญาฐานนั้น

3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

↳ ไม่มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด

↳ ไม่มีส่วนในการกระทำโดยประมาทด้วย

1

มีการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งในทางอาญาเกิดขึ้น

2

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายโดยตรง

3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

ไม่มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด

ไม่มีส่วนในการกระทำความผิดโดยประมาทด้วย

1

มีการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งในทางอาญาเกิดขึ้น

2

บุคคลนั้นต้องได้รับความเสียหายโดยตรง

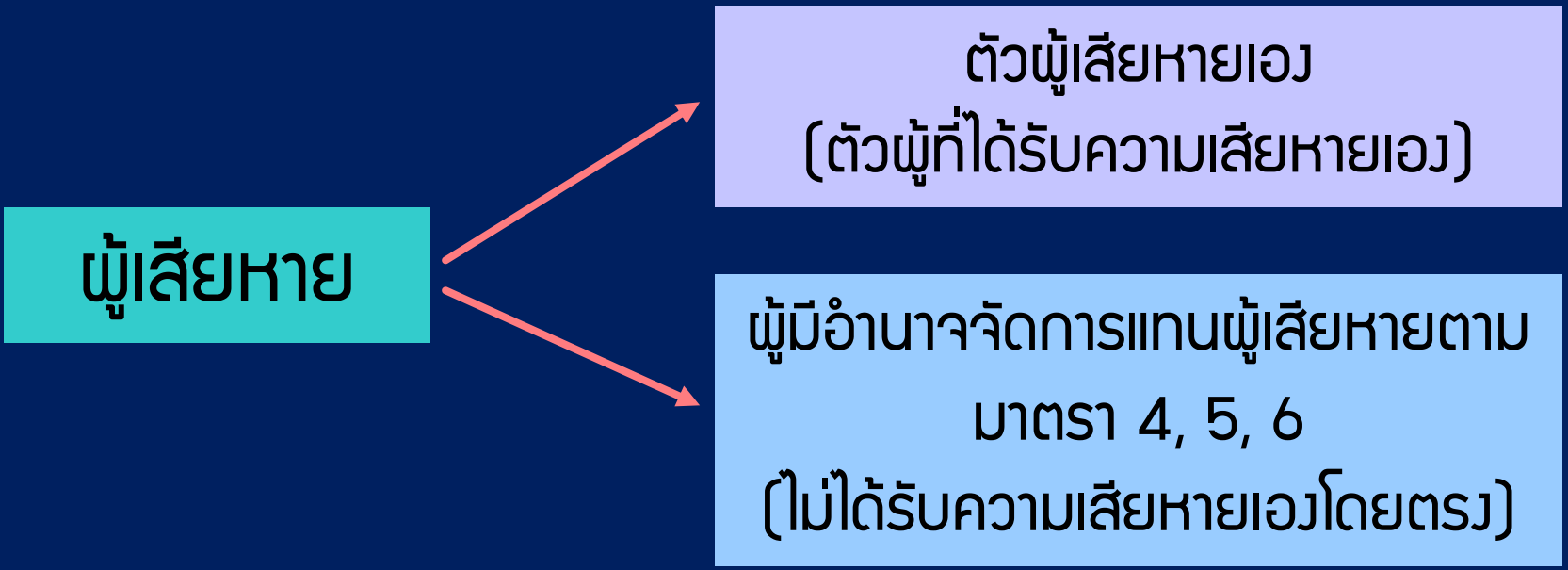
3

ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย

↳ ผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

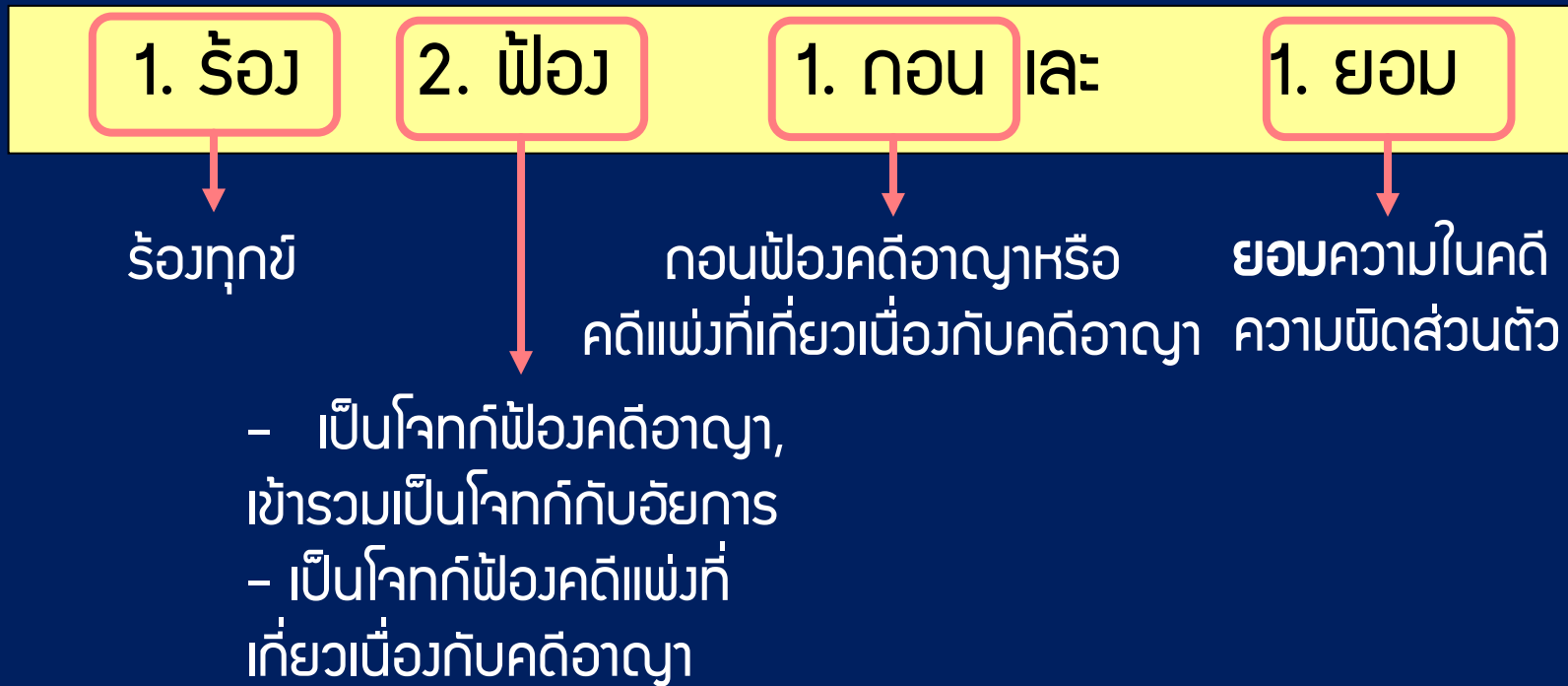
- 1 การจัดการแทนในกรณีสามีภรรยา มาตรา 4
- 2 ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5
- 3 การตั้งผู้แทนเฉพาะคดี มาตรา 6

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

อำนาจในการจัดการแทนผู้เสียหาย

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย

↳ ผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

- 1 การจัดการแทนในกรณีสามีภรรยา มาตรา 4
- 2 ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5
- 3 การตั้งผู้แทนเฉพาะคดี มาตรา 6

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

↳ ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล 5 (1)

↳ บุพการี ผู้สืบสันดานสามีหรือภรรยา 5 (2)

↳ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล 5 (3)

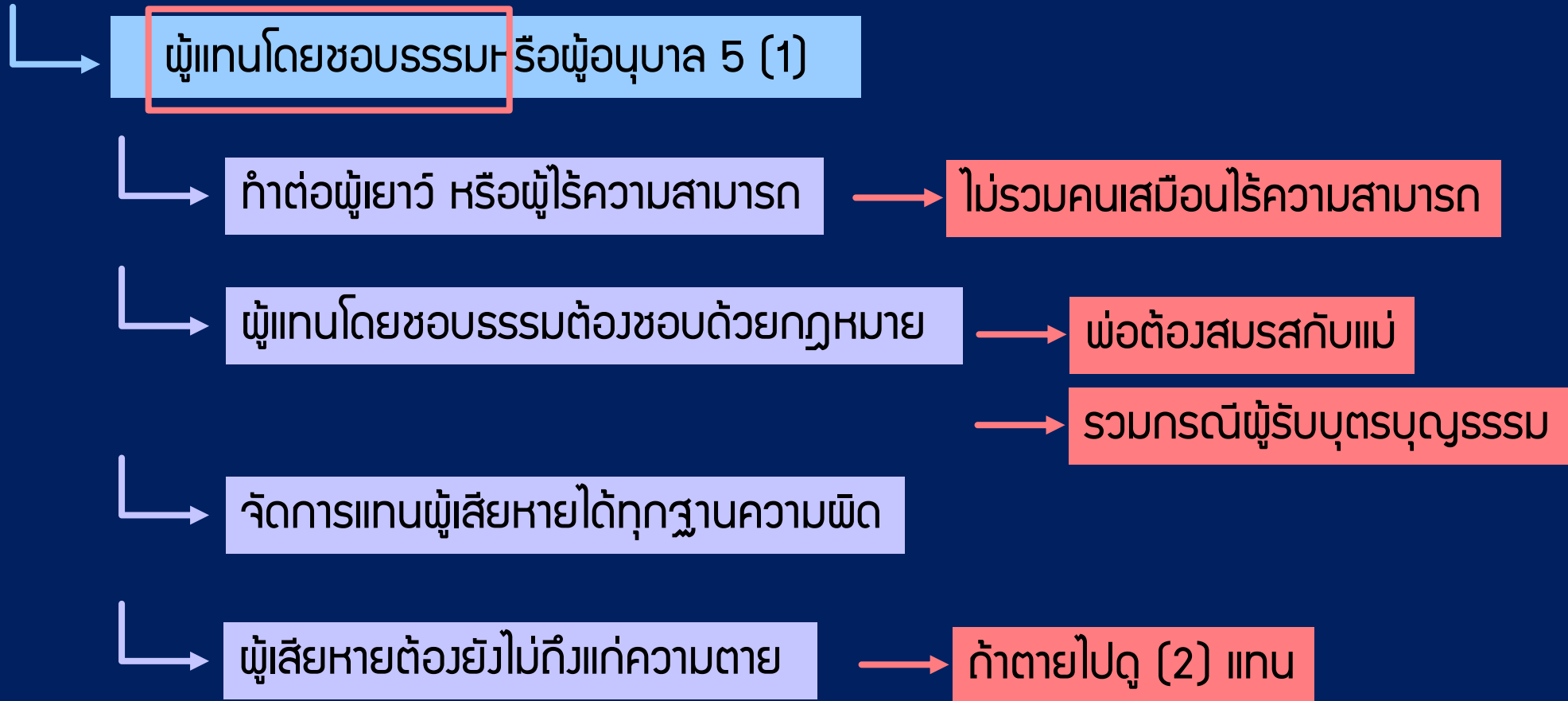

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2 ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

↳ บุพการี ผู้สืบสันดานสามีหรือภรรยา 5 (2)

↳ ผู้เสียหายถูกทำร้ายถึง**ตาย**หรือ**บาดเจ็บ**ไม่สามารถจะจัดการเองได้

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

↳ บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยา 5 (2)

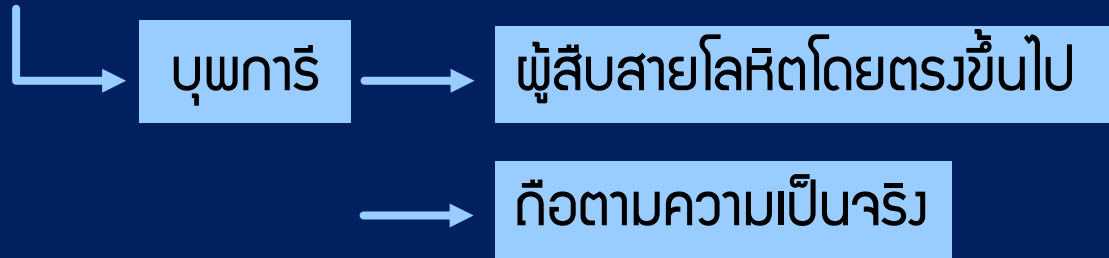
↳ ผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บไม่สามารถจะจัดการเองได้

↳ พิจารณาผู้มีอำนาจจัดการแทนแต่ละประเภทด้วย

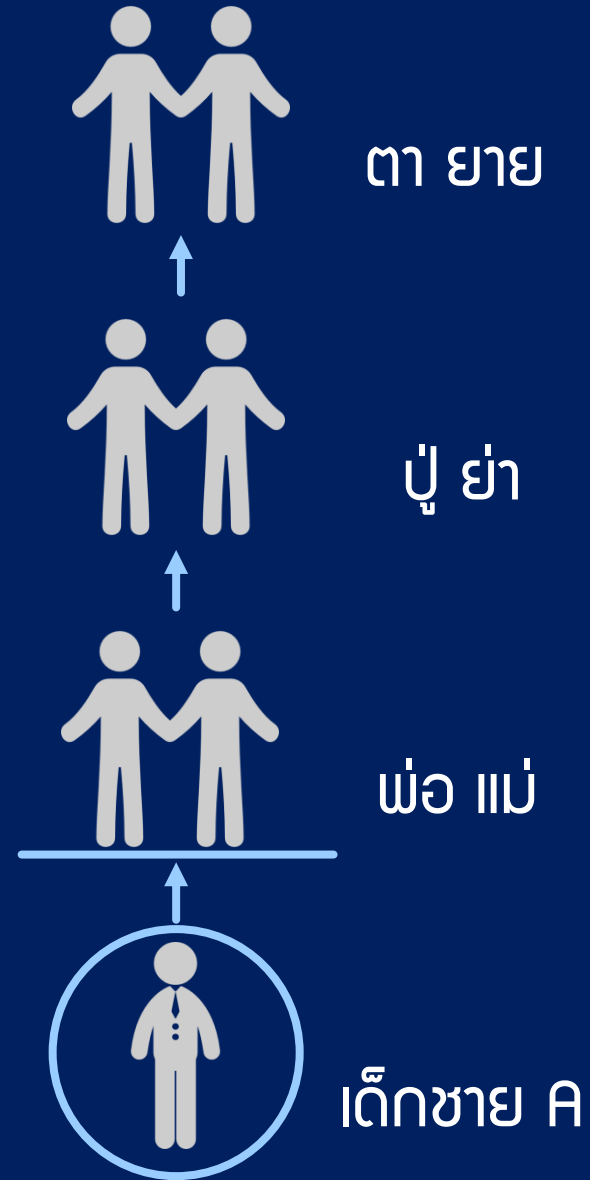

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

พิจารณาผู้มีอำนาจจัดการแทนแต่ละประเภท มาตรา 5 (2)

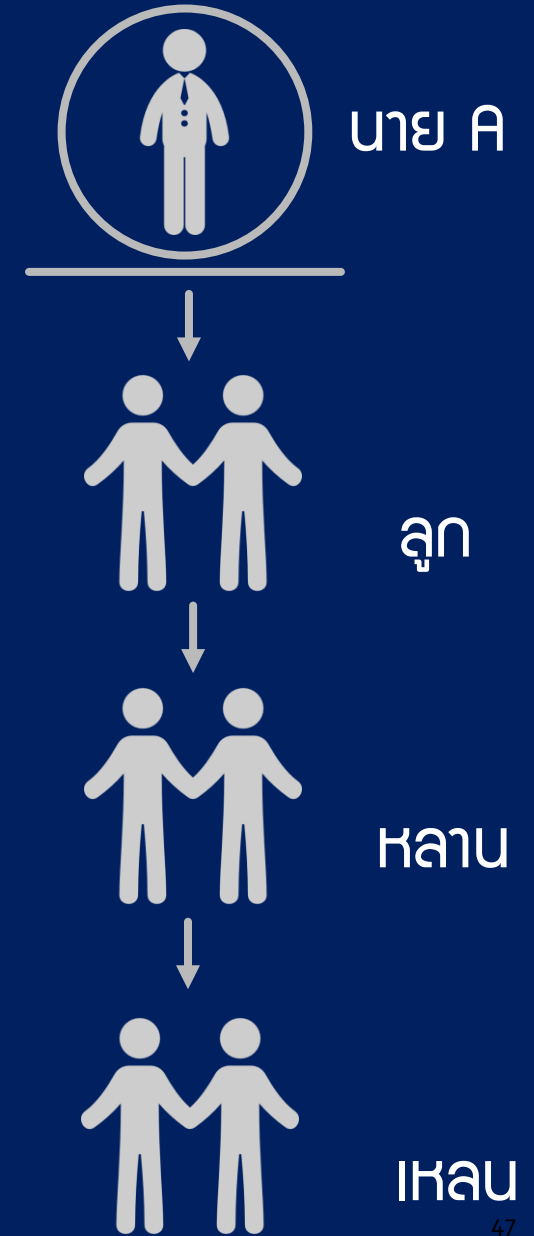
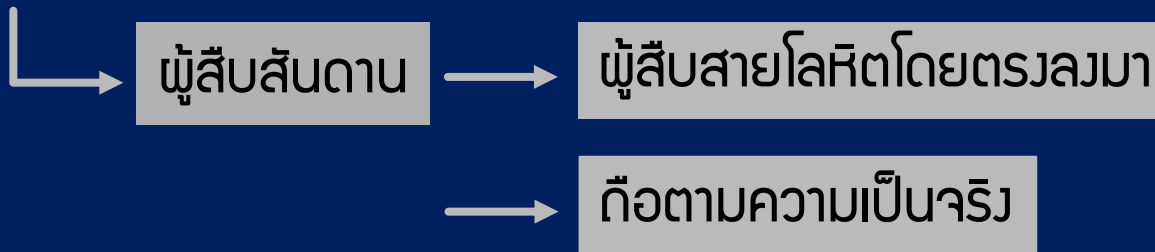
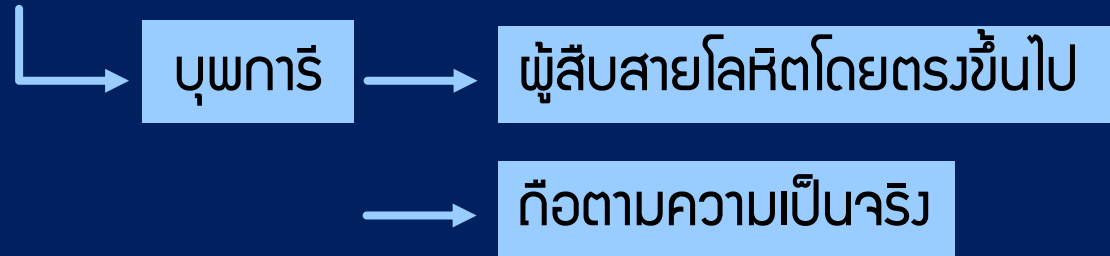

~~มาตรา 4~~
~~มาตรา 5 (1)~~
มาตรา 5 (2)

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

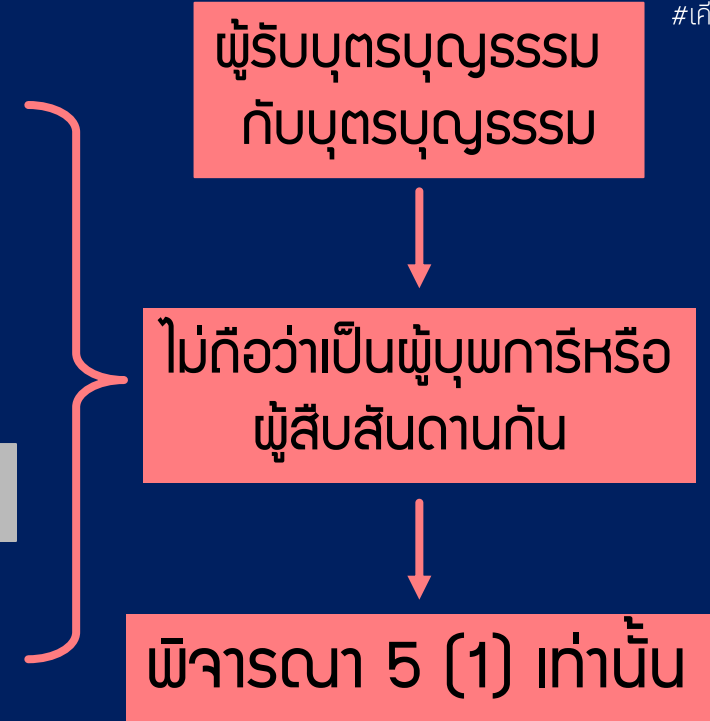
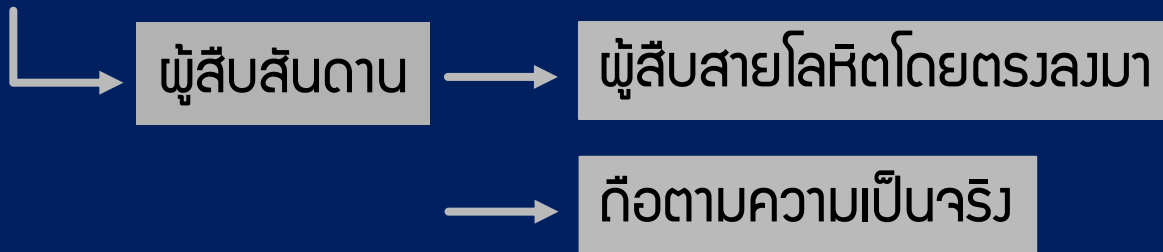
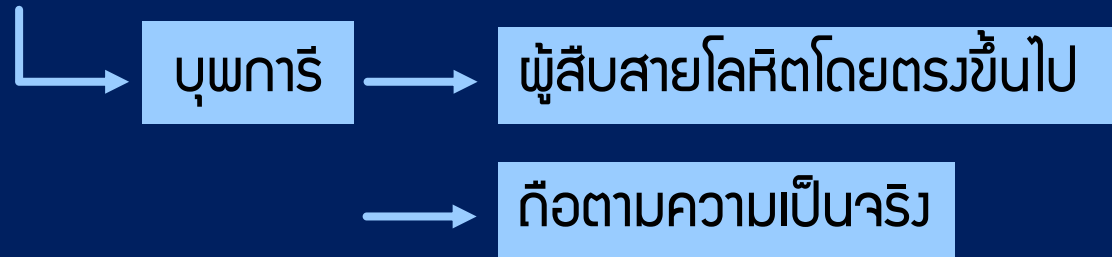
พิจารณาผู้มีอำนาจจัดการแทนแต่ละประเภท มาตรา 5 (2)

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

พิจารณาผู้มีอำนาจจัดการแทนแต่ละประเภท มาตรา 5 (2)

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

↳ ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล 5 (1)

↳ บุพการี ผู้สืบสันดานสามีหรือภริยา 5 (2)

↳ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล 5 (3)

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย

↳ ผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4)

1

การจัดการแทนในกรณีสามีภรรยา มาตรา 4

2

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย มาตรา 5

3

การตั้งผู้แทนเฉพาะคดี มาตรา 6

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

2 การตั้งผู้แทนเฉพาะคดี มาตรา 6

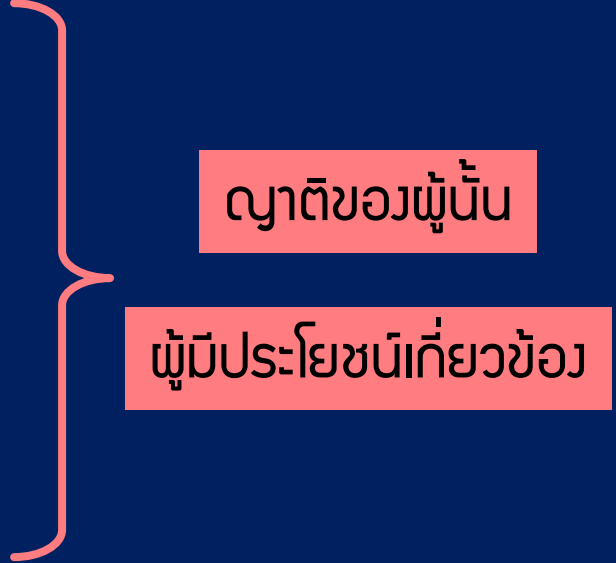
↳ ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์, ผู้วิกลจริต, คนไร้ความสามารถ

↳ ต้องเข้าเงื่อนไขต่อไปนี้

↳ ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม, ไม่มีผู้อนุบาล

↳ มี แต่ไม่สามารถกระทำการตามหน้าที่ได้

↳ มี แต่ผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เสียหาย

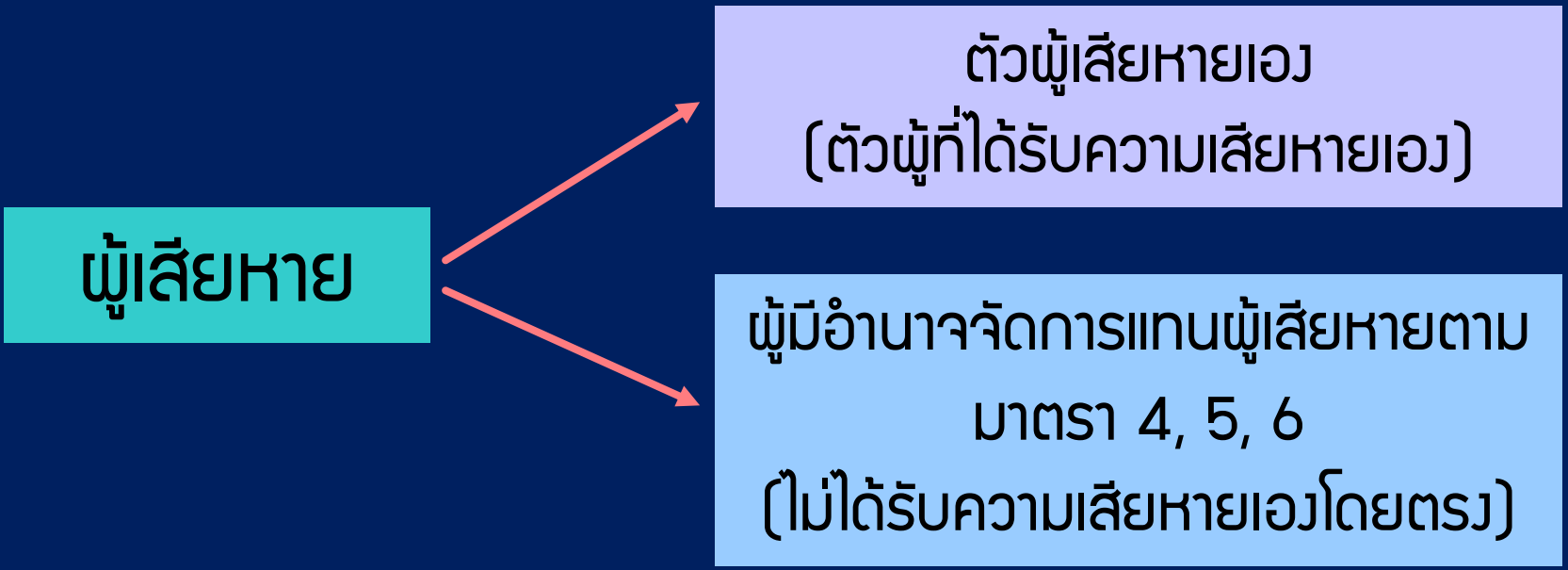
ถ้าไม่มีบุคคลใดเป็น
ผู้แทนเฉพาะคดี

→ ตั้งพนักงานฝ่ายปกครอง

2. ผู้เสียหายและผู้มีอำนาจจัดการแทน

มาตรา 2 (4) “**ผู้เสียหาย**” หมายความว่า บุคคลผู้**ได้รับความเสียหาย**เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง **รวมทั้ง**บุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา **4, 5 และ 6**

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

ผู้ร้องทุกข์ต้องเป็นผู้เสียหาย

มีสถานะเป็นผู้เสียหาย, ผู้มีอำนาจจัดการแทน

ไม่จำเป็นต้องบรรลุนิติภาวะ

ผู้เยาว์ก็ย่อมสามารถร้องทุกข์ได้เอง

กรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้ไร้ความสามารถ

→ ขณะร้องทุกข์ ยังวิกลจริตอยู่ ร้องทุกข์เองไม่ได้

→ ขณะร้องทุกข์ หายจากการวิกลจริตแล้ว สามารถร้องทุกข์ได้เอง

ผู้เสมือนไร้ความสามารถสามารถร้องทุกข์ได้เอง

มอบอำนาจให้ร้องทุกข์ได้

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อ **เจ้าหน้าที่**

พนักงานสอบสวน

พนักงานฝ่ายตำรวจ

พนักงานฝ่ายปกครอง

นาย A

ตำรวจซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือพนักงานสอบสวน และเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย

พนักงานฝ่ายตำรวจ

พนักงานฝ่ายปกครอง

รองหรือเหนือและมีหน้าที่

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่

พนักงานสอบสวน

พนักงานฝ่ายตำรวจ

พนักงานฝ่ายปกครอง

ตำรวจซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือพนักงานสอบสวน และเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย

อาจมีการร้องทุกข์กับตัวเองได้

คำร้องทุกข์กฎหมายมิได้กำหนดรูปแบบ

หนังสือหรือวาจาก็ได้

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

ต้องมีการกล่าวหาว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น

จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ได้

ความผิดต่อส่วนตัว

ความผิดอาญาแผ่นดิน

ไม่ได้บังคับว่าจะต้องระบุฐานความผิดมาด้วย

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

กล่าวหาโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

กรณีการกล่าวหาโดยไม่มีเจตนา

- การแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนโดยมีเจตนาเพื่อเป็นหลักฐาน
- การแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนเพื่อมิให้คดีขาดอายุความ

กรณีการกล่าวหาโดยมีเจตนา

- แจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่าขอให้ดำเนินคดี/ ดำเนินคดีแก่จำเลยให้ถึงที่สุด
- กำหนดสื่อร้องเรียนขอให้ดำเนินคดีแก่จำเลย

3. คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์

จะต้องครบองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อเสมอ

ผู้เสียหาย

กล่าวหา

กระทำ

เจตนา

คำกล่าวโทษ

ผู้กล่าวหาจะต้องเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้เสียหาย

ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

4. การสืบสวนและสอบสวน

4. การสืบสวนและสอบสวน

4.1 เขตอำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

เขตอำนาจในการสืบสวน

พนักงานฝ่ายปกครอง

เฉพาะในท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของตน

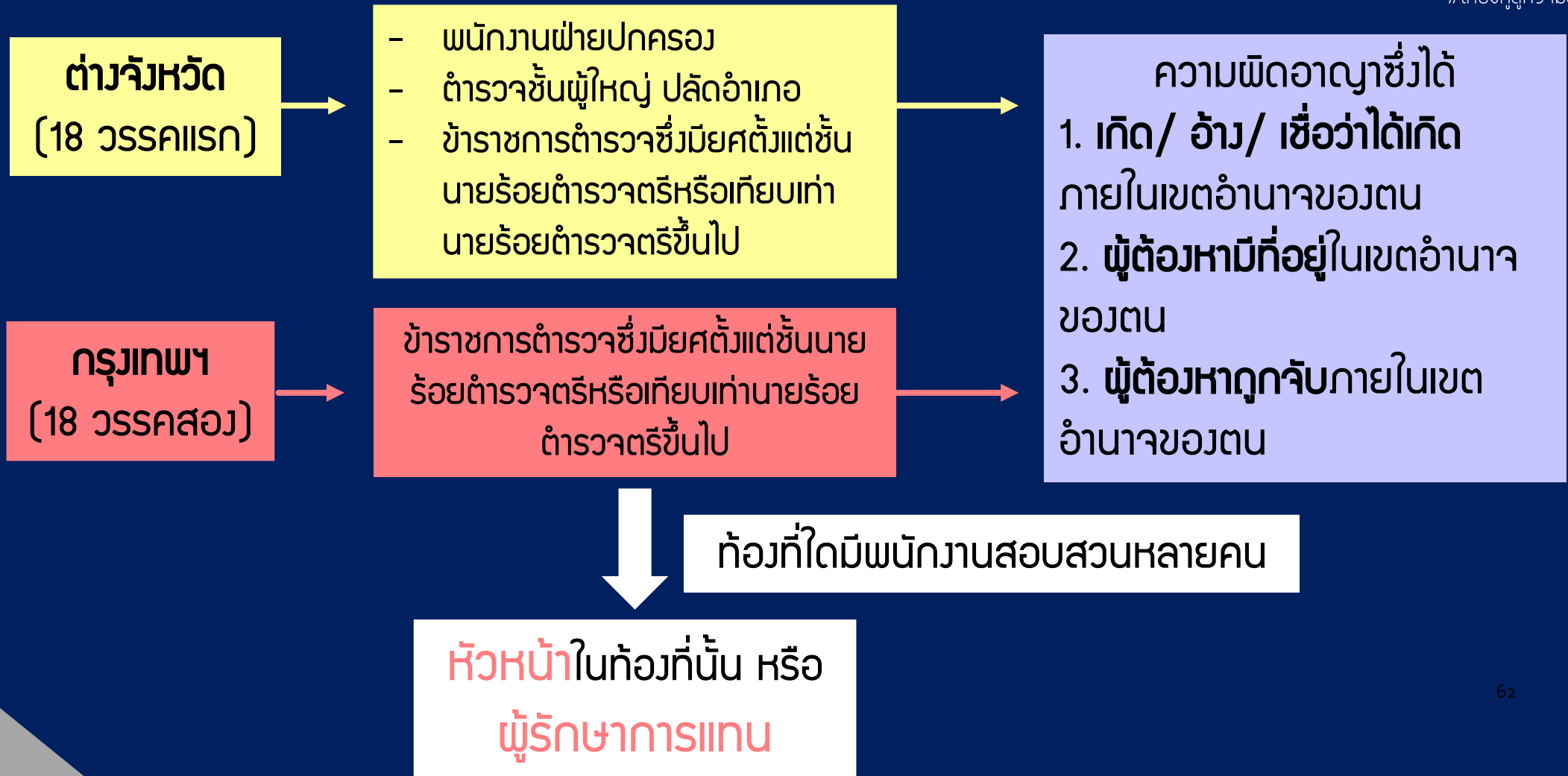
พนักงานฝ่ายตำรวจ

สืบสวนได้ทั่วประเทศ

4.1 เขตอำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

เขตอำนาจในการสอบสวน

4.1 เขตอำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

เขตอำนาจในการสอบสวน

ยกตัวอย่างข้อสอบนิติกร

ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่

นายดำบ้านอยู่ที่อยุธยา ไปเที่ยวงาน ความผิดปกติ จังหวัดเชียงใหม่ แล้วไปทะเลาะกับกลุ่มวัยรุ่นที่จังหวัดเชียงใหม่ นายดำได้นำวัยรุ่นที่จังหวัดเชียงใหม่ ตายแล้วจึงหนีไป ต่อมานายดำถูกจับได้ที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ พนักงานสอบสวนท้องที่ใดมีอำนาจสอบสวนคดีนี้บ้าง ผู้ต้องหาถูกจับ

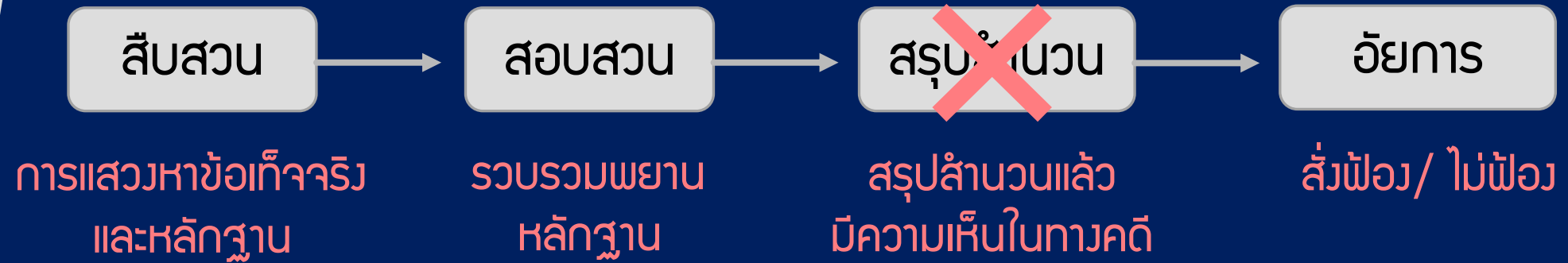
ความผิดอาญาซึ่งได้

1. เกิด/ อ้าง/ เชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน
2. ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ในเขตอำนาจของตน
3. ผู้ต้องหาถูกจับภายในเขตอำนาจของตน

1. ท้องที่ที่ความผิดปกติ (พนักงานสอบสวนที่จังหวัดเชียงใหม่)
2. ท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ (พนักงานสอบสวนที่อยุธยา)
3. ท้องที่ที่ผู้ต้องหาถูกจับ (พนักงานสอบสวนที่อำเภอเมืองนครสวรรค์)

- พนักงานฝ่ายปกครอง
- ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ
- ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

4.2 พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ต้องชอบด้วยกฎหมายทั้งสาย

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

4.2 พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

4.1 เขตอำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

เขตอำนาจในการสอบสวน

ยกตัวอย่างข้อสอบนิติกร

นายดำบ้านอยู่ที่อยุธยา ไปเที่ยวงานฤดูหนาวที่จังหวัดเชียงใหม่ แล้วไปทะเลาะกับกลุ่มวัยรุ่นที่จังหวัดเชียงใหม่ นายดำได้ข่าวว่าวัยรุ่นที่จังหวัดเชียงใหม่ตายแล้วจึงหนีไป ต่อมานายดำถูกจับได้ที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ พนักงานสอบสวนท้องที่ใดเป็น พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

พนักงานสอบสวนที่ความผิดอาญาได้
เกิดในเขตอำนาจของตน

→ พนักงานสอบสวนที่จังหวัดเชียงใหม่

ข้อยกเว้น
เพื่อความจำเป็น/ สะดวก

ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่/ถูกจับในเขตอำนาจของตน

4.1 เขตอำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

เขตอำนาจในการสอบสวน

ต่างจังหวัด
(18 วรรคแรก)

- พนักงานฝ่ายปกครอง
- ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ
- ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

กรุงเทพฯ
(18 วรรคสอง)

ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

นอกราชอาณาจักร
(มาตรา 20)

- อัยการสูงสุด
- ผู้รักษาการแทนอัยการสูงสุด
- ผู้ได้รับมอบหมายหน้าที่

กระทำในราชอาณาจักรไทยเท่านั้น

4.3 เขตอำนาจสอบสวนในกรณีความผิดเกี่ยวพันกับหลายท้องที่

ความผิดเกี่ยวพันกับหลายท้องที่

6

1

ไม่แน่

ไม่แน่ว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่

2

ส่วนหนึ่ง

ความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง

3

ต่อเนื่อง

เป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ
เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป

4

หลายกรรม

ความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน

5

ผู้ต้องหา

ความผิดเกิดขึ้นขณะผู้ต้องหากำลังเดินทาง

6

ผู้เสียหาย

ความผิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

4.3 เขตอำนาจสอบสวนในกรณีความผิดเกี่ยวกับหลายท้องที่

พนักงานสอบสวน → ท้องที่ที่เกี่ยวข้องตาม (1) - (6) มีอำนาจที่จะสอบสวนได้

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

จับผู้ต้องหาได้แล้ว

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

พนักงานสอบสวนใน**ท้องที่ที่จับได้**

ยังจับผู้ต้องหาไม่ได้

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่
พบการกระทำผิดก่อน

4.4 การชี้ขาดอำนาจการสอบสวน

มาตรา 21

ความพิดนั้ในอำนาคของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง

มาตรา 21/1

ความพิดนั้ในอำนาคของเจ้าพนักงานตำรวจทั่ว ๆ ไป

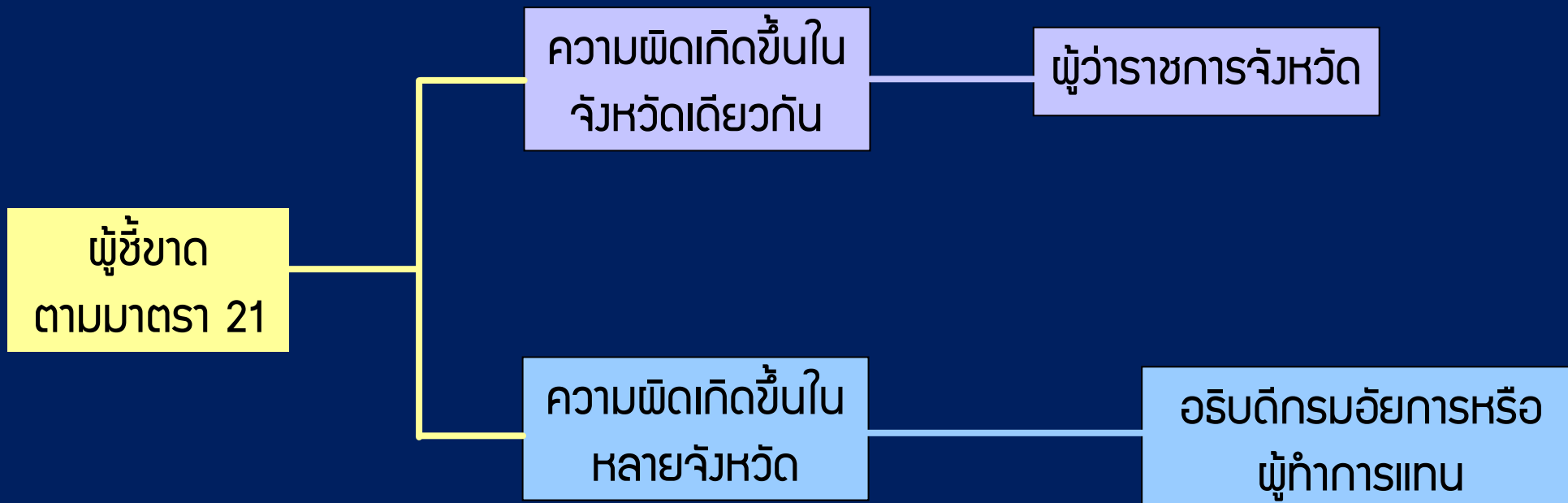

BANGKOK LAW
#เคียงคู่สู่ความสำเร็จ

4.4 การชี้ขาดอำนาจการสอบสวน

มาตรา 21

ความพิดนั้นอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง

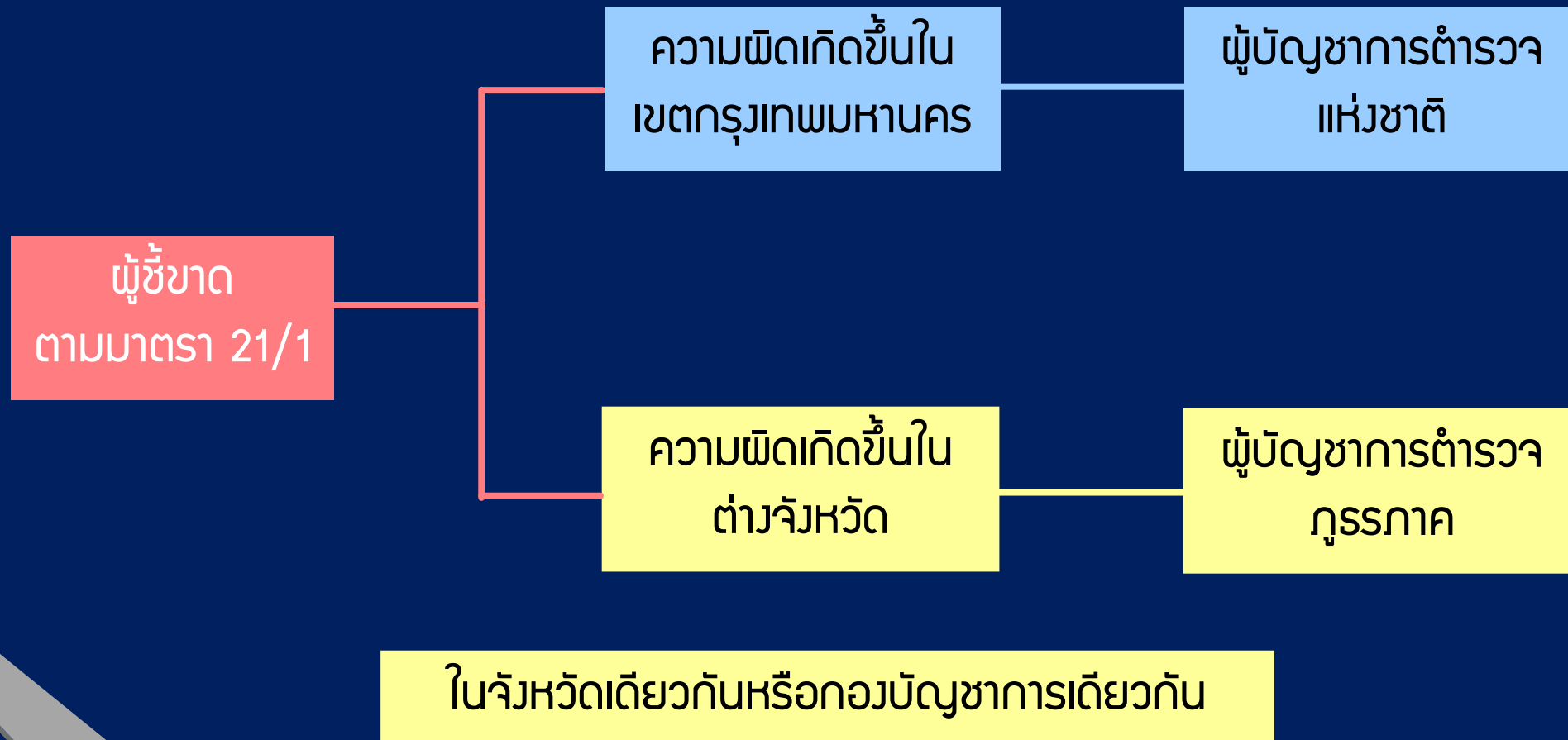
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

4.4 การชี้ขาดอำนาจการสอบสวน

มาตรา 21/1

ความผิดนั้นอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจทั่ว ๆ ไป

4.4 การชี้ขาดอำนาจการสอบสวน

มาตรา 21

ความพิดนั้นอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง

ผู้ชี้ขาด
ตามมาตรา 21

ความพิดเกิดขึ้นใน
จังหวัดเดียวกัน

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ความพิดเกิดขึ้นใน
หลายจังหวัด

อธิบดีกรมอัยการหรือ
ผู้ทำการแทน

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

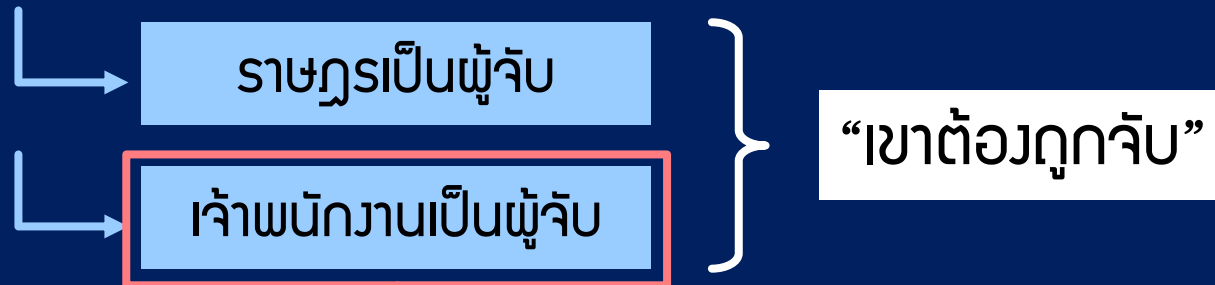
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

5. วิธีปฏิบัติในการสืบสวน, สอบสวน

5.1 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับ ณ สถานที่จับกุม

การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับกุม ณ สถานที่จับกุม (ที่เกิดเหตุ)

ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ

หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับด้วย

★ ต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบ

1. มีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้
2. หากผู้ถูกจับให้การ ต้องคำขอของผู้ถูกจับนั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
3. มีสิทธิที่จะพบและปรึกษากนนายความ

แต่การสอบสวน
ไม่เสียไป

↑

ไม่อาจรับฟัง
ถ้อยคำอื่น ๆ
เป็นพยาน
หลักฐานได้⁷⁵
84 ว.ท้าย

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับหลังจากจับกุม

ขั้นตอนการปฏิบัติในชั้นรับมอบตัว

ไม่อาจรับฟัง
ด้วยคำอื่น ๆ
เป็นพยาน
หลักฐานได้
84 ว.ท้าย

เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ

แจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียด
ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบ

ราษฎรเป็นผู้จับ

แจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดแห่งการจับ

ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้

ด้วยคำของผู้ถูกจับที่ให้การอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

ไม่อาจรับฟัง
ด้วยคำอื่น ๆ
เป็นพยาน
หลักฐานได้
226

เจ้าพนักงานที่รับมอบตัว
ต้องแจ้งสิทธิ

1. พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
2. ให้นักทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ
เข้าฟังการสอบปากคำ
3. ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติ
4. ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็ว

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

- 1 การแจ้งข้อหา
- 2 การจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน
- 3 การจัดให้มีทนายความเข้าร่วมในการสอบปากคำ
- 4 การแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวน
- 5 การสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน
- 6 การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

1 การแจ้งข้อหา ม.134

↳ ทามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด

↳ แจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ

↳ แจ้งข้อหาให้ทราบ

หากแจ้งสิทธิครบถ้วน

ถ้าผู้ต้องหาให้การอย่างไร
รวมให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวน

รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

หากแจ้งสิทธิไม่ครบถ้วน

การสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย
การสอบสวนย่อมเสียไปทั้งหมด

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

2 การจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน ม.134/1

คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต/
คดีที่ผู้ต้องหาไม่อายุไม่เกิน 18 ปี

คดีที่มีอัตราโทษจำคุก

ก่อนเริ่มตามคำให้การ

มีทนายความหรือไม่ **ถ้าไม่มี**
พนักงานสอบสวน**ต้องจัดหา**ทนายความให้

มีทนายความหรือไม่ **ถ้าไม่มีและ**
ผู้ต้องหา**ต้องการ**
ให้พนักงานสอบสวนจัดหาให้

ผู้ต้องหาจะปฏิเสธสิทธินี้ไม่ได้

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

3 การจัดให้มีทนายความเข้าร่วมในการสอบปากคำ ม.134/3

↳ ผู้ต้องหา มีสิทธิให้ **ทนายความ** หรือ **ผู้ซึ่งตนไว้วางใจ** เข้าฟังการสอบปากคำตนได้

4 การแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวน ม.134/4

↳ ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้

↳ ถ้าให้การ คำให้การอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้

↳ มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำ

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

การแจ้งข้อเท็จจริงและ
ข้อกล่าวหา มาตรา 134

การสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย
การสอบสวนย่อมเสียไปทั้งหมด
พนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจฟ้องตามมาตรา 120

- การจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน มาตรา 134/1
 - การจัดให้มีทนายความเข้าร่วมในการสอบปากคำ มาตรา 134/3
 - การแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวน มาตรา 134/4
- วสสค.รศก

ไม่ว่าผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพหรือให้การด้อยคำอื่น ๆ ด้อยคำเหล่านั้นย่อมไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ตามมาตรา 134 วรรคท้าย แต่ไม่ทำให้การสอบสวนเสียไป

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

- 1 การแจ้งข้อหา ม.134 } การสอบสวนไม่ชอบ
 - 2 การจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน ม.134/1
 - 3 การจัดให้มีทนายความเข้าร่วมในการสอบปากคำ ม.134/3
 - 4 การแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวน ม.134/4
 - 5 การสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน
 - 6 การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี
- ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ไม่ทำให้การสอบสวนเสียไป

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

5 การสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน

นำไปใช้กับการสอบปากคำผู้ต้องหาอายุยังไม่เกิน 18 ปี ตามมาตรา 134/2 ด้วย

1 ความผิดอย่างไรอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

เพศ, ชีวิตและร่างกาย (ไม่เกิดจากการข่มขืนต่อสู), เสรีภาพ, ทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์, การค้าประเวณี, การค้าหญิงและเด็ก, สถานบริการ, อัตราโทษจำคุก ผู้เสียหาย/ พยานอายุไม่เกิน 18 ปีร้องขอ

บุคคลใดบุคคลหนึ่งอยู่ร่วมด้วย

2 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

แยกเป็นส่วนลัด

แยกการสอบสวนเป็นส่วนลัด

กรณีที่เป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง

จัดสหวิชาชีพ

นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และอัยการ

กระทบจิตใจให้ถามผ่าน

ถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ไม่ให้เด็กได้ยินและห้ามมิให้ถามซ้ำซ้อนหลายครั้ง

5.2 การปฏิบัติต่อผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน

5 การสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน

↳ นำไปใช้กับการสอบปากคำผู้ต้องหาอายุยังไม่เกิน 18 ปี ตามมาตรา 134/2 ด้วย

1 ความผิดอย่างไรอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

2 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

ก้อยคำให้การไม่อาจรับฟังเป็น
พยานหลักฐานได้ตามมาตรา 226/1

บทตัดพยานหลักฐานไม่เด็ดขาด

ศาลอาจรับฟังก้อยคำนั้นเป็นพยานหลักฐานได้
ถ้าการรับฟังนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวย
ความยุติธรรมมากกว่าผลเสีย

6. หมายเรียกและหมายอาญา

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายเรียก มาตรา 52

หลัก → หากต้องการเชิญบุคคลใดมาให้ปากคำ หรือมาให้การในชั้นสอบสวน ชั้นไต่สวน
มูลฟ้อง หรือในชั้นพิจารณาคดี **จะต้องมีการออกหมายเรียกตามมาตรา 52**

↓
**ตัวผู้ต้องหาเอง หรืออาจส่งให้สามี ภรรยา ลูก
หรือผู้ปกครองของผู้ต้องหา ตามมาตรา 55**

ข้อยกเว้น → กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่
ไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง

บุคคลผู้มีอำนาจในการออกหมายเรียก

- พนักงานสอบสวน
- พนักงานฝ่ายปกครอง
- ตำรวจชั้นผู้ใหญ่
- ศาล
- พนักงานอัยการ

} **5 คนนี้เท่านั้น**

6. หมายถึงและหมายอาญา

หมายเรียก มาตรา 52

หากไม่มาตามหมายเรียก ย่อมส่งผลดังต่อไปนี้

กรณีผู้ต้องหา

↳ หากไม่มาตามหมายเรียกโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร อาจเข้าข้อสันนิษฐานทางกฎหมายว่าผู้ต้องหานั้นจะหลบหนี ส่งผลให้ศาลออกหมายจับได้ (มาตรา 66 (2) ประกอบมาตรา 66 วรรคสอง)

กรณีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ต้องหา

↳ หากไม่มาตามหมายเรียก อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานขัดหมายเรียก

6. หมายถึงเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา มาตรา 57, มาตรา 2 (9)

ตามมาตรา 2 (9) หมายถึงอาญานั้นมี 5 ประเภท

- 1 หมายถึง จับ
- 2 หมายถึง คั่น
- 3 หมายถึง ชัง
- 4 หมายถึง จำคุก
- 5 หมายถึง ปลอ่ย

บุคคลที่จะมีอำนาจออกได้คือ ศาลเท่านั้น ตามมาตรา 57

(ต่างจากหมายเรียกที่บุคคลที่มีอำนาจออกได้มี 5 ประเภท)

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา 1 หมายจับ

เหตุในการออกหมายจับ มาตรา 66

↳ โทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปี

→ มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลนั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งความผิดอาญานั้นมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปี

↳ ไม่ดูอัตราโทษ

→ มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่า

1. จะหลบหนี (รวมกรณีที่บุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร)

2. จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือ

3. จะก่อเหตุอันตรายประการอื่น

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

การจับโดยไม่ต้องมีหมายจับ
มาตรา 65, 78, 80, 134 วรรคท้าย

บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า
มาตรา 78 (1)

มีพฤติการณ์อื่น
ควรสงสัย
มาตรา 78 (2)

มีเหตุที่จะออก
หมายจับ แต่มีความ
จำเป็นเร่งด่วน
มาตรา 78 (3)

หนีหรือจะหลบหนี
ในระหว่างถูกปล่อย
ชั่วคราว
มาตรา 78 (4)

6. หมายถึงเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

★ บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า มาตรา 78 (1)

ความผิดซึ่งหน้าตามมาตรา 80

ซึ่งหน้าที่แท้จริง

→ ความผิดที่เห็นขณะกำลังกระทำ หรือ

→ ไม่ได้เห็นในขณะกำลังกระทำความผิด แต่พบในอาการใด ๆ ที่แทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ

ถือว่าเป็นซึ่งหน้า

→ ต้องประกอบด้วย 2 หลัก

1 เป็นความผิดที่ระบุนไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

2 ต้องมีพฤติการณ์ประกอบกรกระทำ

} ต้องเข้าทั้ง 2 หลัก

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

1 เป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

1. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา
2. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและเสรีภาพ
3. ความผิดฐานลักทรัพย์ วิวาททรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ครอบครองทรัพย์

ระวัง

ความผิดต่อไปนี้ไม่ใช่ความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

1. ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ บุกรุก ฉ้อโกง ยักยอก รับของโจร
2. ความผิดตามกฎหมายพิเศษต่าง ๆ

6. หมายถึงเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

★ บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า มาตรา 78 (1)

ความผิดซึ่งหน้าตามมาตรา 80

ซึ่งหน้าที่แท้จริง

→ ความผิดที่เห็นขณะกำลังกระทำ หรือ
→ ไม่ได้เห็นในขณะกำลังกระทำความผิด แต่พบในอาการใด ๆ ที่แทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ

ถือว่าเป็นซึ่งหน้า

→ ต้องประกอบด้วย 2 หลัก

1 เป็นความผิดที่ระบุนไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

2 ต้องมีพฤติการณ์ประกอบกรกระทำ

} ต้องเข้าทั้ง 2 หลัก

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

2 ต้องมีพฤติการณ์ประกอบการกระทำ

└ บุคคลนั้นถูกไล่จับด้วยผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ หรือ
เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะตกใจตกใจหลังจากการกระทำผิดแล้วใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ

และ ก) มีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิด หรือ
ข) มีเครื่องมือ อาวุธ หรือ
ค) วัตถุอย่างอื่นที่สันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำผิด หรือ
ง) มีร่องรอยพิรุธหรือเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

6. หมายถึงเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

★ บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า มาตรา 78 (1)

ความผิดซึ่งหน้าตามมาตรา 80

ซึ่งหน้าที่แท้จริง

→ ความผิดที่เห็นขณะกำลังกระทำ หรือ
→ ไม่ได้เห็นในขณะกำลังกระทำความผิด แต่พบในอาการใด ๆ ที่แทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ

ถือว่าเป็นซึ่งหน้า

→ ต้องประกอบด้วย 2 หลัก

1 เป็นความผิดที่ระบุนไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

2 ต้องมีพฤติการณ์ประกอบกรกระทำ

} ต้องเข้าทั้ง 2 หลัก

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา 1 หมายจับ

การจับโดยไม่ต้องมีหมายจับ
มาตรา 65, 78, 80, 134 วรรคท้าย

★
บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า
มาตรา 78 (1)

มีพฤติการณ์อันควรสงสัย
มาตรา 78 (2)

★
มีเหตุที่จะออกหมายจับ แต่มีความจำเป็นเร่งด่วน
มาตรา 78 (3)

หนีหรือจะหลบหนี
ในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราว
มาตรา 78 (4)

พบบุคคลมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น
บุคคลนั้นมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

6. หมายถึงและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

มีเหตุที่จะออกหมายจับ แต่มีความจำเป็นเร่งด่วน มาตรา 78 (3)

เข้าหลักเกณฑ์ที่สามารถออกหมายจับบุคคลนั้นได้ตามมาตรา 66 (2)

→ มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญา **และ**

→ มีเหตุอันควรเชื่อว่า

1. จะหลบหนี (รวมกรณี que บุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร)
2. จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือ
3. จะก่อเหตุอันตรายประการอื่น

มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

การจับโดยไม่ต้องมีหมายจับ
มาตรา 65, 78, 80, 134 วรรคท้าย

บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า
มาตรา 78 (1)

มีพฤติการณ์อื่น
ควรสงสัย
มาตรา 78 (2)

มีเหตุที่จะออก
หมายจับ แต่มีความ
จำเป็นเร่งด่วน
มาตรา 78 (3)

หนีหรือจะหลบหนี
ในระหว่างถูกปล่อย
ชั่วคราว
มาตรา 78 (4)

6. หมายถึงและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

การจับในที่รโหฐาน
มาตรา 69, 81, 92

หลักการ มาตรา 81 ไม่ว่าจะมีความหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน

ช้อยกเว้น

มีอยู่ 3 กรณี

- ถ้ามีหมายค้นแยกต่างหากอีกใบหนึ่ง ตามมาตรา 81 ประกอบมาตรา 69 หรือ
- เป็นกรณีที่สามารถจับกุมบุคคลนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น เพราะเข้าช้อยกเว้น ตามมาตรา 92 (1) ถึง (5)
- เจ้าขอหรือผู้ครอบครองที่รโหฐานนั้นยินยอมให้เข้าไปได้

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา 1 หมายจับ

เข้าข้อยกเว้น ตามมาตรา 92

- (1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียง หรือพฤติกรรมอื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น
- ★ (2) เมื่อปรากฏความพิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลวงในที่รโหฐาน
- (3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความพิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นอนเพียงพอควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น
- ★ (4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า

- มีสิ่งของที่มิไว้เป็นความพิด
- ได้มาโดยการกระทำความพิด
- ได้ใช้ในการกระทำความพิด
- มิไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความพิด
- อาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความพิด

} ได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น **และต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า** ถ้าเป็นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งขงนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

1

หมายจับ

การจับในที่รโหฐาน
มาตรา 69, 81, 92

หลักการ มาตรา 81 ไม่ว่าจะมีความหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน

ข้อยกเว้น

มีอยู่ 3 กรณี

- ถ้ามีหมายค้นแยกต่างหากอีกใบหนึ่ง ตามมาตรา 81 ประกอบมาตรา 69 หรือ
- เป็นกรณีที่สามารถจับกุมบุคคลนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นเพราะเข้าข้อยกเว้น ตามมาตรา 92 (1) ถึง (5)
- เจ้าขอหรือผู้ครอบครองที่รโหฐานนั้นยินยอมให้เข้าไปได้

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

2

หมายค้น

ในการค้นนั้นจะต้องมีหมายค้น เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นในกรณีที่ไม่ต้องมีหมายค้น

บุคคลที่มีอำนาจค้นคือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเท่านั้น → ราษฎรไม่มีอำนาจค้น

เหตุที่จะออกหมายค้น มาตรา 69

- (1) เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐาน
- ★ (2) เพื่อพบและยึดสิ่งของ →
 - มีไว้เป็นความผิด
 - ได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือ
 - มีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
- (3) เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ★ (4) เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ
- (5) เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา 2 ———— หมายค้น

ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องมีหมายค้น ตามมาตรา 92

→ เป็นการค้นที่กระทำโดยพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจเป็นພູ້ຄັນ และ

- (1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียง หรือพฤติกรรมอื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น
- ★ (2) เมื่อปรากฏความพิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลวงในที่รโหฐาน
- (3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความพิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันแน่นอนเพียงพอควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น
- ★ (4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า

- มีสิ่งของที่มีไว้เป็นความพิด
- ได้มาโดยการกระทำความพิด
- ได้ใช้ในการกระทำความพิด
- มีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความพิด
- อาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความพิด

} ได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น และต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า ถ้าเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

2

หมายค้น

การค้นในที่รโหฐานในเวลากลางคืน มาตรา 96

การค้นในที่รโหฐาน → ต้องกระทำการค้นในช่วงเวลา**กลางวัน**เท่านั้น

หากจะค้นในเวลากลางคืนจะต้องเข้า**ข้อยกเว้น**ตามมาตรา 96

ข้อควรระวัง

กรณีที่เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองที่
รโหฐานนั้นยินยอม

1 ได้มีการลงมือค้นแต่ในเวลากลางวันแล้ว แต่**ยังไม่แล้วเสร็จ**

2 เป็นกรณี**ฉุกเฉินอย่างยิ่ง**

ความผิดปกติเกี่ยวกับยาเสพติด, ความผิดปกติเกี่ยวกับ
ชีวิตร่างกาย, ความผิดปกติเกี่ยวกับการเล่นการ
พนัน, ความผิดปกติฐานต้มสุราเถื่อน

3 เป็นการค้นเพื่อจับ**ผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญ**

6. หมายถึงและหมายอาญา

หมายอาญา

2

หมายค้น

การค้นบุคคลในที่สาธารณะ มาตรา 93

ข้อควรระวัง

→ ศาลฎีกาตีความว่า มาตรา 93 รวมกรณีของการค้นสถานที่อื่นเป็นสาธารณะสถานของบุคคลด้วย (ฎ. 6894/2549)

หลักการ

→ ห้ามมิให้ค้นบุคคล, สถานที่ในที่สาธารณะ

ข้อยกเว้น

→ ค้นได้ หากเข้าเงื่อนไขทั้ง 2 กรณีต่อไปนี้

1 กระทำโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ **และ**

2 กล่าวคือ มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของดังต่อไปนี้

จะใช้

ได้มา

มิไว้

ไม่รวมถึงสิ่งของที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

2

หมายค้น

ผลของการค้นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- 1 พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่พบนั้น ไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิดได้ ตามมาตรา 226/1
 - ↳ เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่โดยชอบแต่ได้มาโดยการกระทำที่มีชอบ **เว้นแต่** ถ้าศาลเห็นว่าการรับฟังพยานหลักฐานเช่นว่านั้นจะเป็นประโยชน์แก่การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมากกว่าผลเสีย ศาลอาจใช้ดุลพินิจรับฟังได้
- 2 ไม่กระทบถึงอำนาจฟ้องของพนักงานอัยการ

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา

2

หมายค้น

1. ในการค้นนั้นจะต้องมีหมายค้น เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นในกรณีที่ไม่ต้องมีหมายค้น

ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องมีหมายค้น ตามมาตรา 92
มีอยู่ 5 ประการ

2. การค้นในที่รโหฐานในเวลากลางคืน มาตรา 96

ข้อยกเว้นที่ค้นในเวลากลางคืนได้ ตามมาตรา 96
มีอยู่ 3+1 ประการ

3. การค้นบุคคล, การค้นสถานที่อันเป็นที่สาธารณะ มาตรา 93

ข้อยกเว้นที่ค้นในที่สาธารณะได้ ตามมาตรา 93

4. ผลของการค้นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

รับฟังเป็นพยานไม่ได้ แต่ไม่กระทบอำนาจฟ้อง

6. หมายเรียกและหมายอาญา

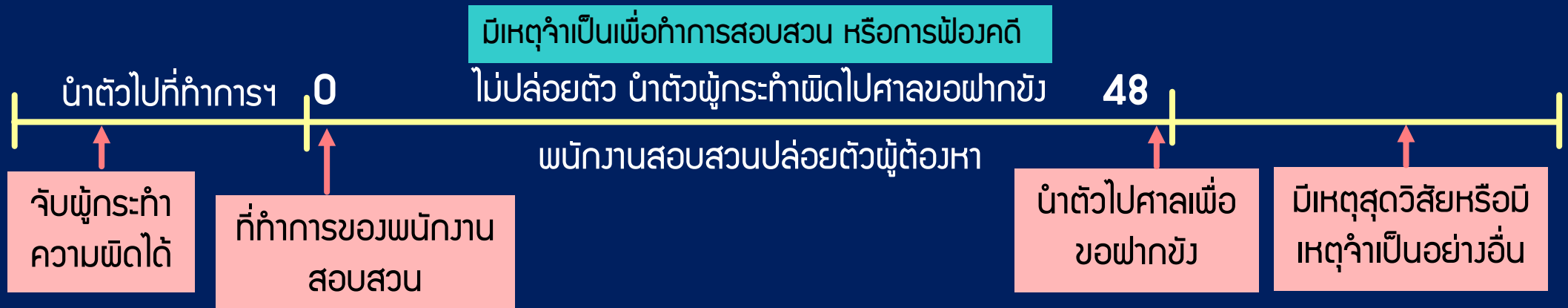
หมายอาญา

3

หมายขัง

การขังในชั้นสอบสวน (การฝากขัง) มาตรา 87

↳ เจ้าพนักงานสามารถควบคุมตัวผู้ต้องหาได้ไม่เกิน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับ
ไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

ข้อควรระวัง

หากเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายอนุญาต พนักงานอัยการมีอำนาจ
ฟ้อง ไม่ทำให้กระบวนการสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย

6. หมายถึงและหมายอาญา

หมายอาญา

3

หมายขัง

การขังในชั้นสอบสวน (การฝากขัง) มาตรา 87

ระยะเวลาในการฝากขัง (มาตรา 87 วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก)

วรรค	อัตราโทษ	ระยะเวลาในการฝากขัง
วรรคสี่	จำคุกไม่เกิน 6 เดือน	ครั้งเดียว ไม่เกิน 7 วัน
วรรคห้า	จำคุกเกิน 6 เดือน แต่ไม่ถึง 10 ปี	หลายครั้ง ครั้งละไม่เกิน 12 วัน รวมไม่เกิน 48 วัน
วรรคหก	จำคุก 10 ปีขึ้นไปจนถึงประหารชีวิต	หลายครั้ง ครั้งละไม่เกิน 12 วัน รวมไม่เกิน 84 วัน

6. หมายเรียกและหมายอาญา

หมายอาญา มาตรา 57, มาตรา 2 (9)

ตามมาตรา 2 (9) หมายอาญานั้นมี 5 ประเภท

- 1 หมายจับ
- 2 หมายค้น
- 3 หมายขัง
- 4 หมายจำคุก
- 5 หมายปล่อย

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินงานคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

กระบวนการสืบสวนและสอบสวน

2

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสรุปสำนวน, ทำความเห็น
และส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการ

พนักงานอัยการ

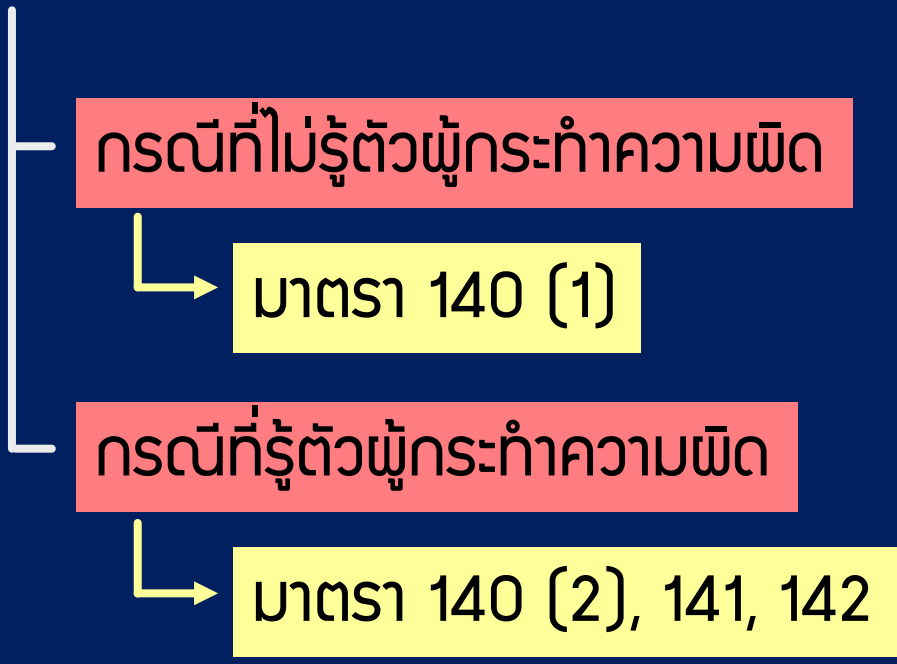
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

กรณีที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

มาตรา 140 (1)

อัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี

ให้งดการสอบสวน และบันทึกเหตุที่งดนั้นไว้
แล้วให้ส่งบันทึกพร้อมกับสำนวนไปยัง
พนักงานอัยการ

อัตราโทษอย่างสูงเกินกว่าสามปี

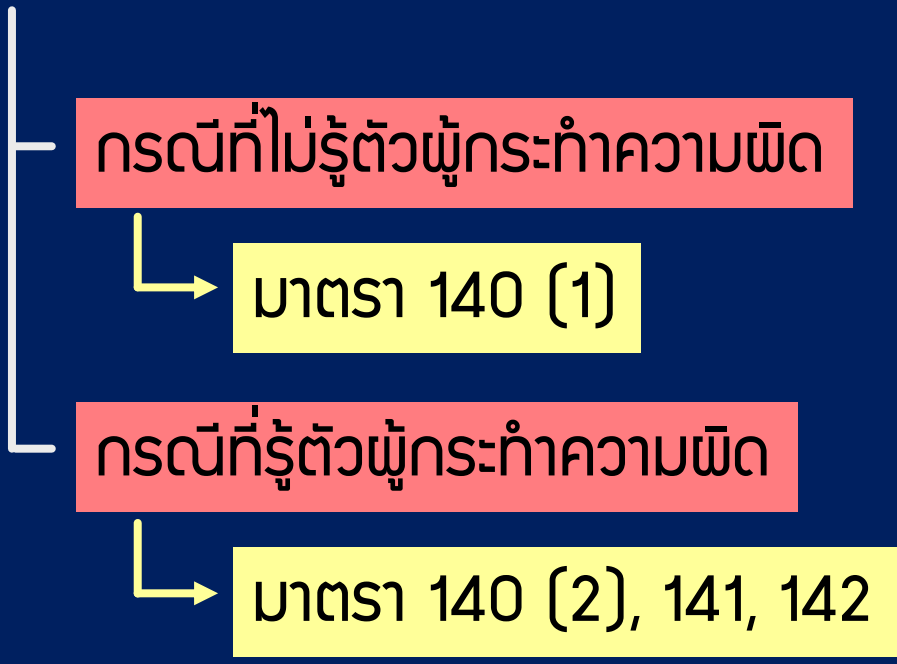
ส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการพร้อมทั้ง
ความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน

ถ้าพนักงานอัยการสั่งให้งด หรือให้ทำการสอบสวนต่อไป ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับพิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

กรณีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

มาตรา 140 (2), 141, 142

ยังจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้

จับตัวผู้ต้องหาได้แล้ว

ทำความเข้าใจว่า **ควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง**
ส่งไปพร้อมกับสำนวนยังพนักงานอัยการ

อัยการเห็นว่าควรสั่งไม่ฟ้อง	ให้ยุติการสอบสวน โดยสั่งไม่ฟ้อง และให้แจ้งคำสั่ง
อัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป	ให้สั่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนั้น
อัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง	จัดการเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

กรณีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

มาตรา 140 (2), 141, 142

ยังจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้

(ผู้ต้องหาถูกควบคุม หรือขังอยู่ หรือปล่อยชั่วคราวหรือเชื่อว่ามาได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก)

จับตัวผู้ต้องหาได้แล้ว

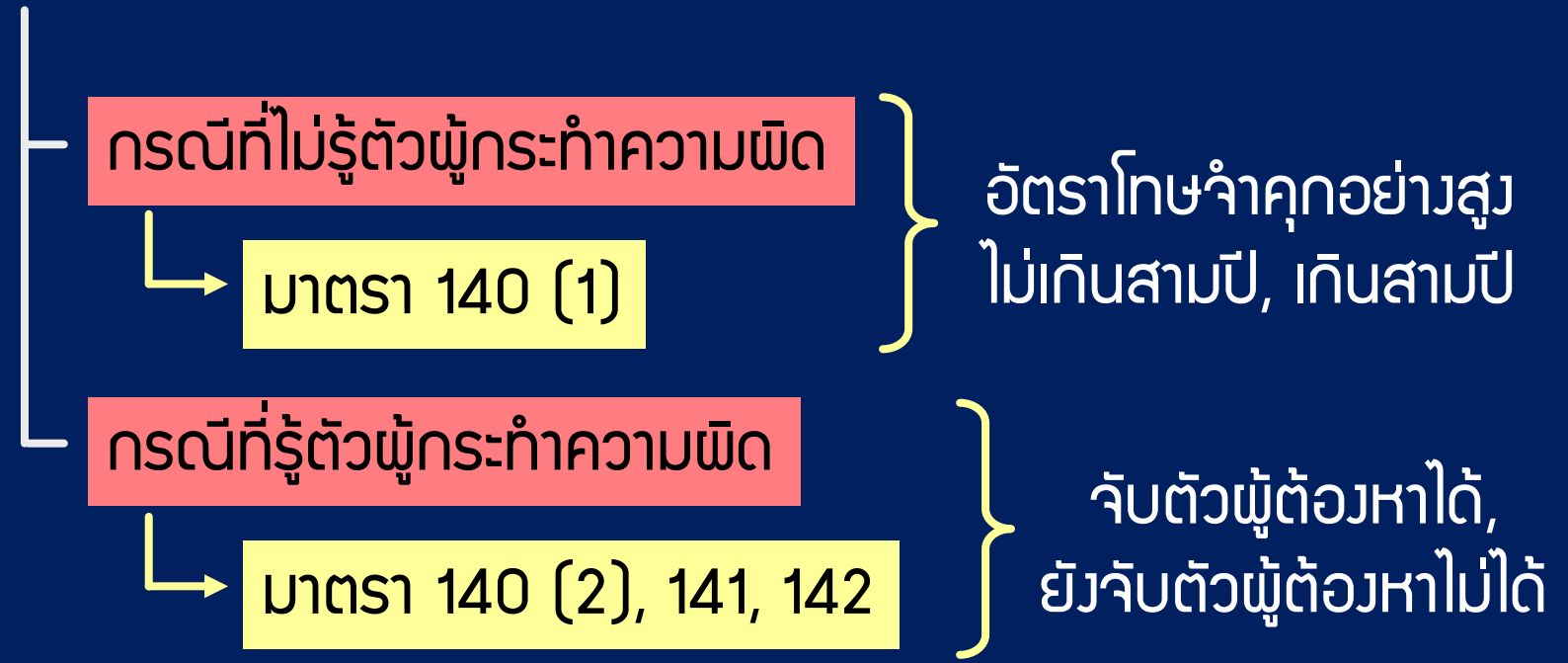
ทำความเข้าใจตามท้องสำนวน ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน

ถ้าเสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง	ส่งแต่สำนวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ
ถ้าเสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง	ส่งสำนวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหาที่นั้นถูกขังอยู่แล้ว หรือผู้ต้องหาซึ่งถูกแจ้งข้อหาได้หลบหนีไป
พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้	ถ้าผู้กระทำได้ปฏิบัติตามเปรียบเทียบแล้ว ให้บันทึกการเปรียบเทียบ แล้วส่งให้อัยการพร้อมสำนวน

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

1

กระบวนการสืบสวนและสอบสวน

2

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสรุปสำนวน, ทำความเห็น
และส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการ

พนักงานอัยการ

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

(เฉพาะกรณีที่จับตัวผู้ต้องหาได้แล้ว)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

7. การสรุปสำนวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

หลักเกณฑ์ในการสรุปสำนวน

กรณีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

มาตรา 140 (2), 141, 142

ยังจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้

จับตัวผู้ต้องหาได้แล้ว

ทำความเข้าใจว่า **ควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง**
ส่งไปพร้อมกับสำนวนยังพนักงานอัยการ

อัยการเห็นว่าควรสั่งไม่ฟ้อง	ให้ยุติการสอบสวน โดยสั่งไม่ฟ้อง และให้แจ้งคำสั่ง
อัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป	ให้สั่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนั้น
อัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง	จัดการเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี (เฉพาะกรณีที่จับตัวผู้ต้องหาได้แล้ว)

มาตรา 143

หลักดุลพินิจของพนักงานอัยการเป็นหลัก

↳ ไม่จำเป็นต้องผูกพันตามความเห็นของพนักงานสอบสวน

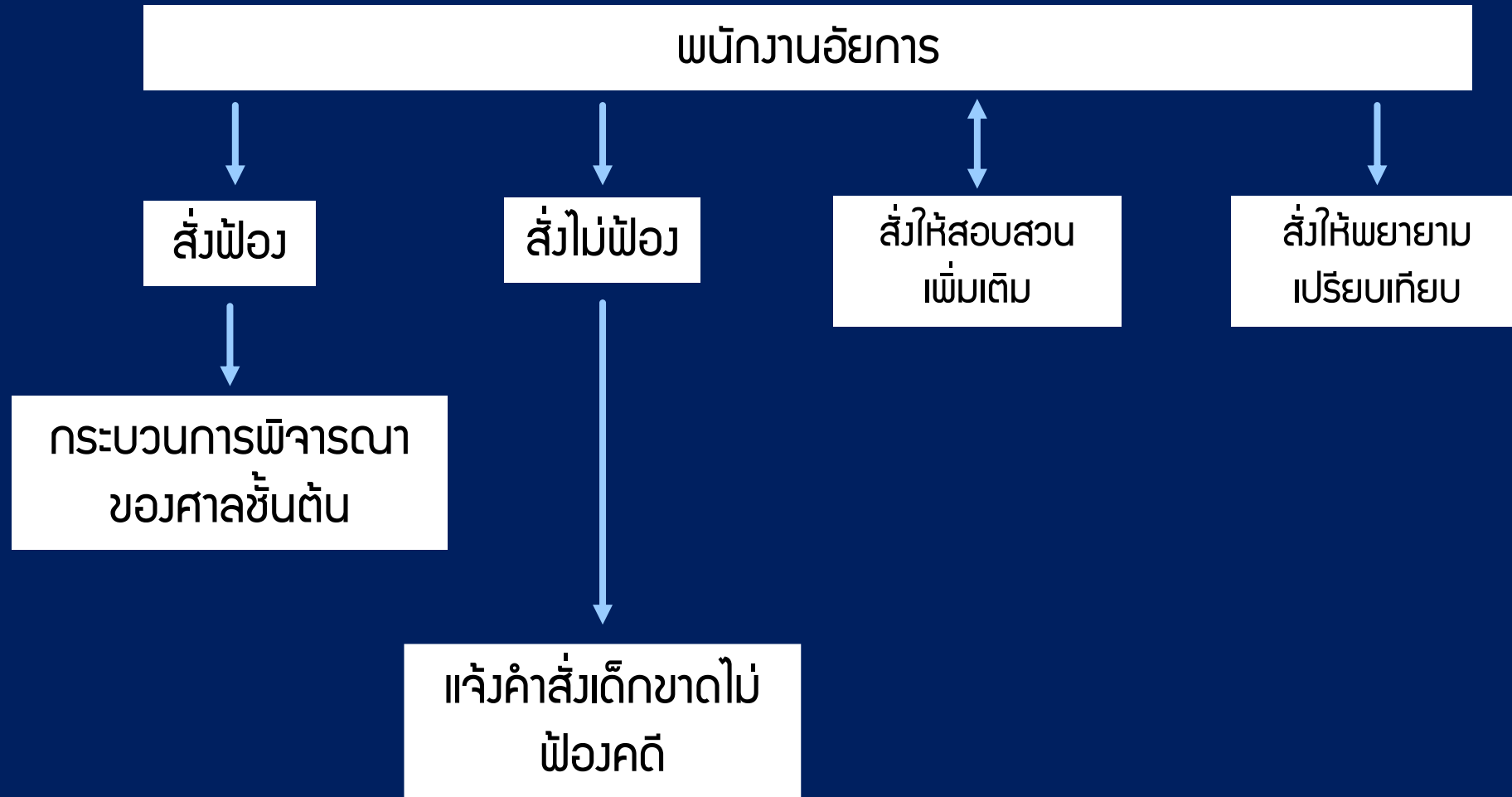
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

พนักงานสอบสวน	พนักงานอัยการ
มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง	ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้อง และแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหามาเพื่อฟ้อง
มีความเห็นควรสั่งฟ้อง	คำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง
	ไม่ว่าจะสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง <ul style="list-style-type: none">- สอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถาม- ปลดปล่อยผู้ต้องหา ปลดปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลขัง

ภาพรวมความเชื่อมโยงระบบการดำเนินคดีอาญา ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

แจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี (การทำความเห็นแย้ง) มาตรา 145, 145/1

↳ ต้องไม่ใช่คำสั่งของอธิบดีกรมอัยการ (อัยการสูงสุด)

↳ ต้องไม่ใช่คำสั่งให้ฟ้องคดี

แจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบ
ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
มาตรา 145

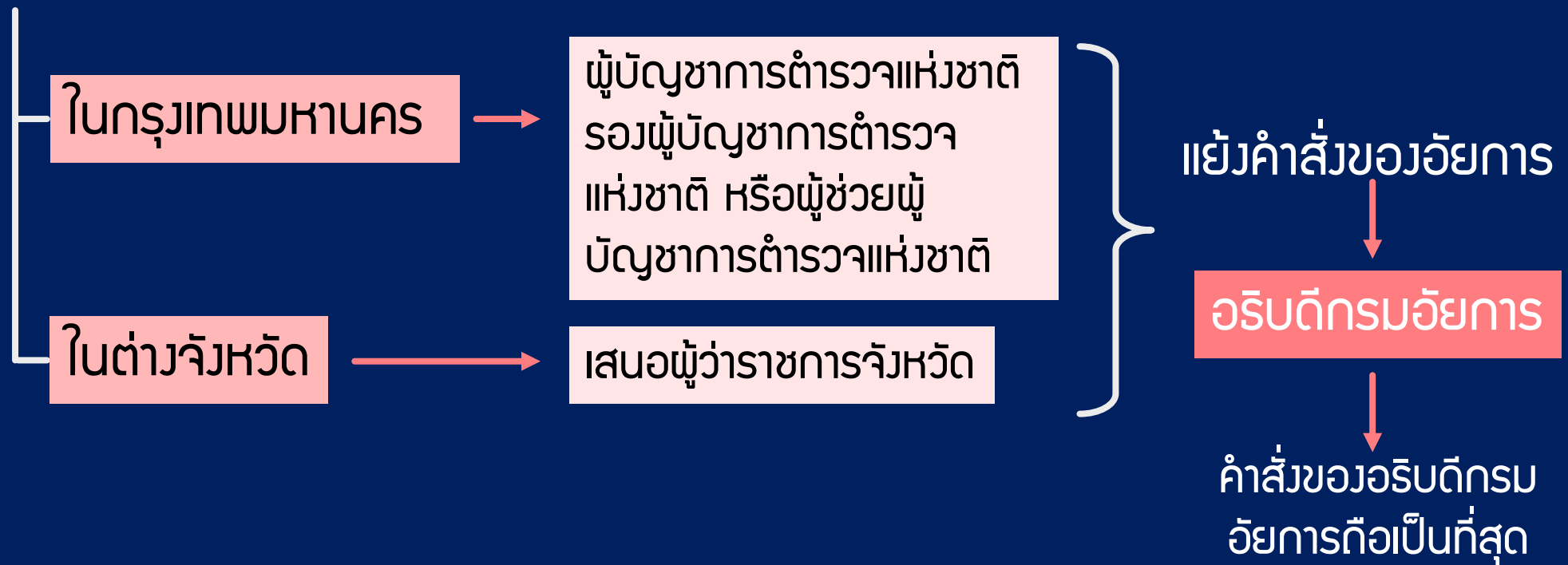
การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของ
พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ
มาตรา 145/1

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

แจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี (การทำความเห็นแย้ง) มาตรา 145, 145/1

การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง มาตรา 145

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

แจ้งคำสั่งเด็กขาดไม่ฟ้องคดี (การทำความเห็นแย้ง) มาตรา 145, 145/1

↳ ต้องไม่ใช่คำสั่งของอธิบดีกรมอัยการ (อัยการสูงสุด)

↳ ต้องไม่ใช่คำสั่งให้ฟ้องคดี

แจ้งคำสั่งเด็กขาดไม่ฟ้องคดี

การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบ
ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
มาตรา 145

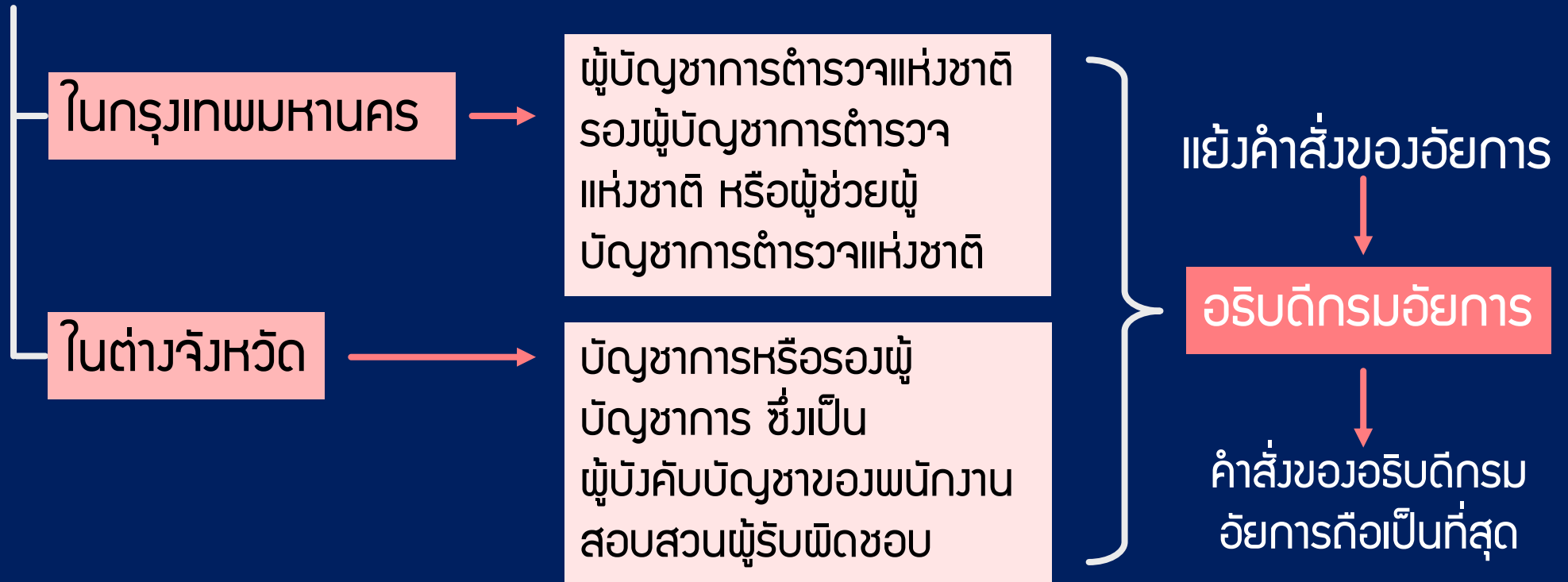
การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของ
พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ
มาตรา 145/1

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

แจ้งคำสั่งเด็กขาดไม่ฟ้องคดี (การทำความเห็นแย้ง) มาตรา 145, 145/1

การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ มาตรา 145/1

8. อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งคดี

คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี มาตรา 147

- ▶ พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีและไม่มีความเห็นแย้งจากบุคคลตามมาตรา 145, 145/1 ถือเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี
- ▶ พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีและมีความเห็นแย้งจากบุคคลตามมาตรา 145, 145/1 ต่อมาอัยการสูงสุดชี้ขาดไม่ฟ้องคดีตามความเห็นของพนักงานอัยการ ถือเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

ห้ามมิให้มีการสอบสวน

เว้นแต่

ถ้าได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี ซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาได้

9. คดีวิสามัญนาตกรรม

9. คดีวิสามัญนาตกรรม

โดยหลัก

พนักงานอัยการ

ในคดีวิสามัญนาตกรรม

อธิบดีกรมอัยการ (อัยการสูงสุด)
หรือผู้รักษาการแทนอัยการสูงสุด

– **ถูกเจ้าพนักงานนำ** (คดีที่ผู้กระทำความผิดถูกพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่นาตกรรม)

– **ตายระหว่างควบคุม** (ถึงแก่ตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่)

10. การชั้นสูตรพินัยกรรม

10. การชั้นสูตรพลิกศพ

ไม่มีการชั้นสูตรพลิกศพ/การชั้นสูตรพลิกศพไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ทำการชั้นสูตรพลิกศพเสร็จแล้ว

★ หากเริ่มการชั้นสูตรพลิกศพไปแล้ว แต่การชั้นสูตรยังไม่แล้วเสร็จ

พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจฟ้องตามกฎหมาย

กฎหมายห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดี มาตรา 129

ไม่ห้ามผู้เสียหายฟ้องคดีเองต่อศาล

10. การชั้นสูตรพelikศพ

คดีที่ต้องมีการชั้นสูตรพelikศพ

↳ ① ตายโดยพิณธรรมชาติ

- ↳ (1) การฆ่าตัวตาย
- (2) การถูกผู้อื่นทำให้ตาย
- (3) การถูกสัตว์ทำร้ายตาย
- (4) การตายโดยอุบัติเหตุ
- (5) การตายโดยยังไม่ปรากฏเหตุ

↳ ② ตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน

↳ จะตายโดยพิณธรรมชาติหรือไม่ก็ได้

ข้อควรระวัง

การประหารชีวิต ไม่ต้องมีการชั้นสูตรพelikศพ

10. การชั้นสูตรพelikศพ

หลักเกณฑ์การชั้นสูตรพelikศพ

กรณีการตายโดยพิดธรรมชาติทั่ว ๆ ไป

กรณีที่ความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน
หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน

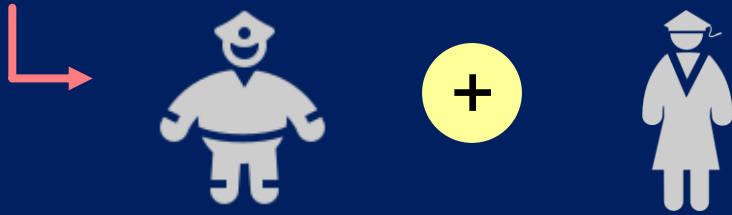

10. การขึ้นสูตรพลิกศพ

หลักเกณฑ์การขึ้นสูตรพลิกศพ

กรณีการตายโดยพิตรธรรมชาติทั่ว ๆ ไป

ผู้มีอำนาจในการขึ้นสูตรพลิกศพ

พนักงานสอบสวน
แห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่

แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์

- 1) แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐ
- 2) แพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- 3) แพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชน/แพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ขึ้นทะเบียนเป็นแพทย์อาสาสมัครตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุข

ทำรายงานแบบท้ายบันทึกรายละเอียดภายใน **เจ็ดวัน** นับ
แต่วันที่ ได้รับแจ้งเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลา
ออกไปได้ **ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน**

ทำสำนวนการขึ้นสูตรพลิกศพ

10. การชั้นสูตรพินาศ

หลักเกณฑ์การชั้นสูตรพินาศ

กรณีการตายโดยพิบัติธรรมชาติทั่ว ๆ ไป

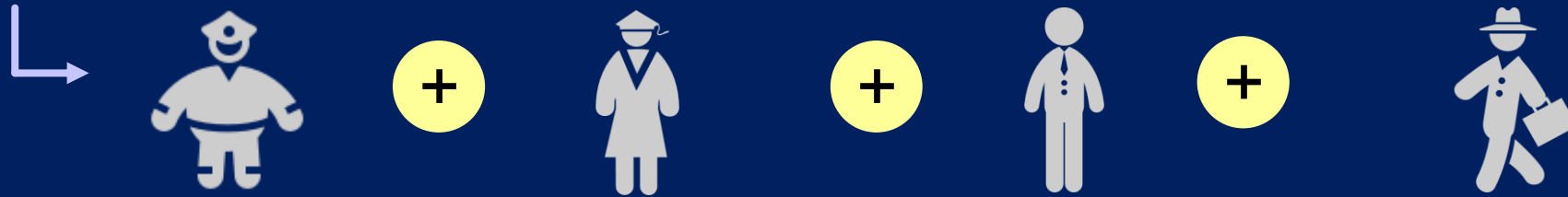
กรณีที่ความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน
หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน

10. การชันสูตรพลิกศพ

หลักเกณฑ์การชันสูตรพลิกศพ

กรณีที่ความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน

ผู้มีอำนาจในการชันสูตรพลิกศพ

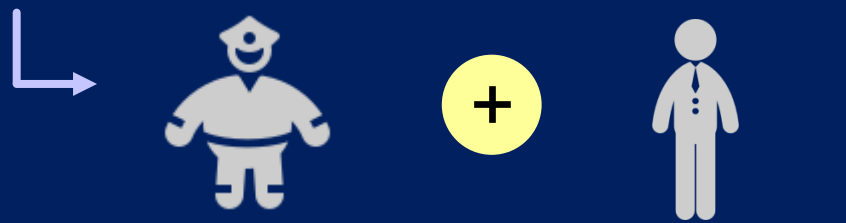
พนักงานสอบสวน
แห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่

แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์

พนักงานอัยการ

พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่
ระดับปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไป
แห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่

ทำสำนวนการชันสูตรพลิกศพ

พนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบ

พนักงานอัยการ

- ทำสำนวนชันสูตรพลิกศพให้เสร็จภายใน**สามสิบวัน**นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง
ถ้าจำเป็นขยายได้**ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน**
- อัยการทำคำร้องขอต่อศาล เพื่อทำการไต่สวนและทำคำสั่ง**แสดงว่าผู้ตายคือ
ใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย** ภายใน**สามสิบวัน**
นับแต่วันที่ได้รับสำนวน ถ้ามีความจำเป็น ให้ขยายได้**ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่
เกินสามสิบวัน**

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

11. อำนาจศาล

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

- ↳ 1. กรณีความผิดทั่ว ๆ ไป มาตรา 22
- ↳ 2. กรณีเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร มาตรา 22 (2)
- ↳ 3. กรณีเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกัน มาตรา 24

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

★ 1. กรณีความผิดทั่ว ๆ ไป มาตรา 22

- 1) ศาลแห่งท้องที่ที่ความผิด **เกิด** ขึ้น หรือ
- 2) ศาลแห่งท้องที่ที่ **อ้างว่า** ความผิดเกิดขึ้น หรือ
- 3) ศาลแห่งท้องที่ที่ **เชื่อว่า** ความผิดเกิดขึ้นในเขตศาลนั้น

เกิด อ้างว่า เชื่อว่า (ได้เกิด)

ศาลหลัก
มาตรา 22

- 1) ศาลแห่งท้องที่ที่ **จำเลยมีที่อยู่**
- 2) ศาลแห่งท้องที่ที่ **จำเลยถูกจับ**
- 3) ศาลแห่งท้องที่ที่พนักงานสอบสวน **ทำการสอบสวน**

มีที่อยู่ ถูกจับ สอบสวน

ศาลยกเว้น
มาตรา 22 (1)
ดุลพินิจของศาล

โจทก์นำคดีอาญามา
ฟ้องต่อศาลหลัก
↓
รับคดีนั้นไว้
พิจารณาเสมอ

โจทก์นำคดีอาญามา
ฟ้องต่อศาลยกเว้น
↓
สามารถใช้ดุลพินิจ
รับคดีไว้ได้¹⁴¹

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

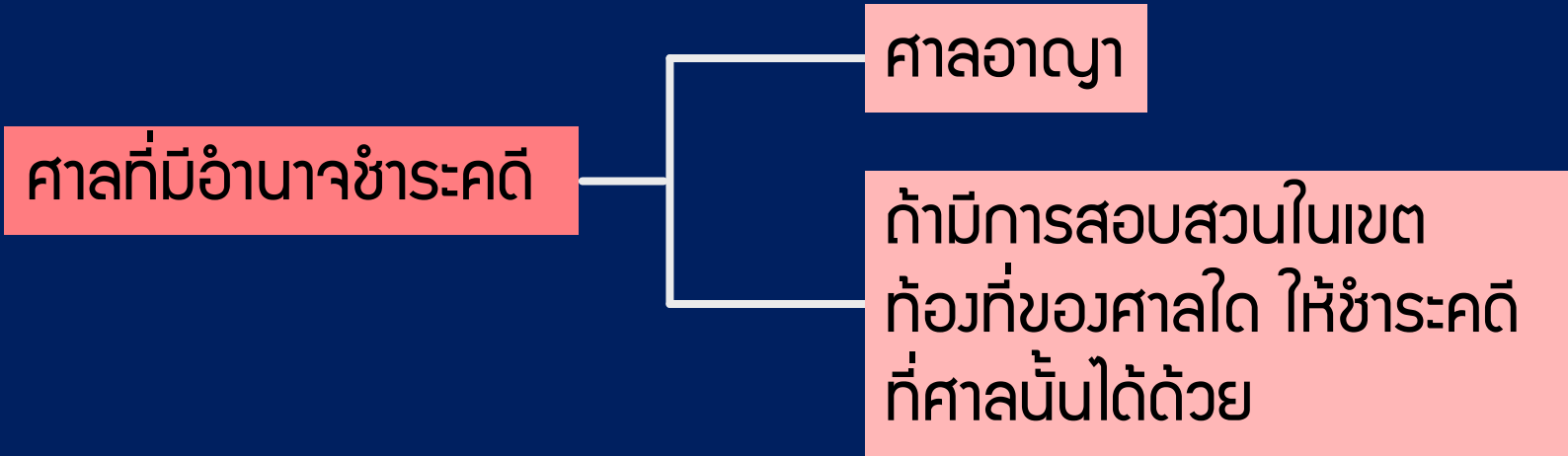
- ↳ 1. กรณีความผิดทั่ว ๆ ไป มาตรา 22
- ↳ 2. กรณีเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร มาตรา 22 (2)
- ↳ 3. กรณีเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกัน มาตรา 24

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

↳ 2. กรณีเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร มาตรา 22 (2)

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

- ↳ 1. กรณีความผิดทั่ว ๆ ไป มาตรา 22
- ↳ 2. กรณีเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร มาตรา 22 (2)
- ↳ 3. กรณีเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกัน มาตรา 24

11.1 เขตอำนาจศาล

มาตรา 22, 24

↳ 3. กรณีเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกัน มาตรา 24

กรณีที่มีทั้งฐานความผิดที่มี
อัตราโทษสูง และอัตราโทษต่ำ

ศาลที่มีอำนาจชำระในฐาน
ความผิดที่มีอัตราโทษสูงกว่าก็ได้

กรณีที่ความผิดที่เกี่ยวพันกัน
นั้นมีอัตราโทษอย่างสูงเท่ากัน

ศาลที่รับฟ้องเรื่องหนึ่งเรื่องใดใน
ความผิดที่เกี่ยวพันกันไว้ก่อน

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

กรณีที่จะโอนคดีตามป.วิ.อ.

1. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคแรก
2. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคสอง
3. การโอนคดีในกรณีพิเศษ (การขออนุญาตโอนคดี) ตามมาตรา 26

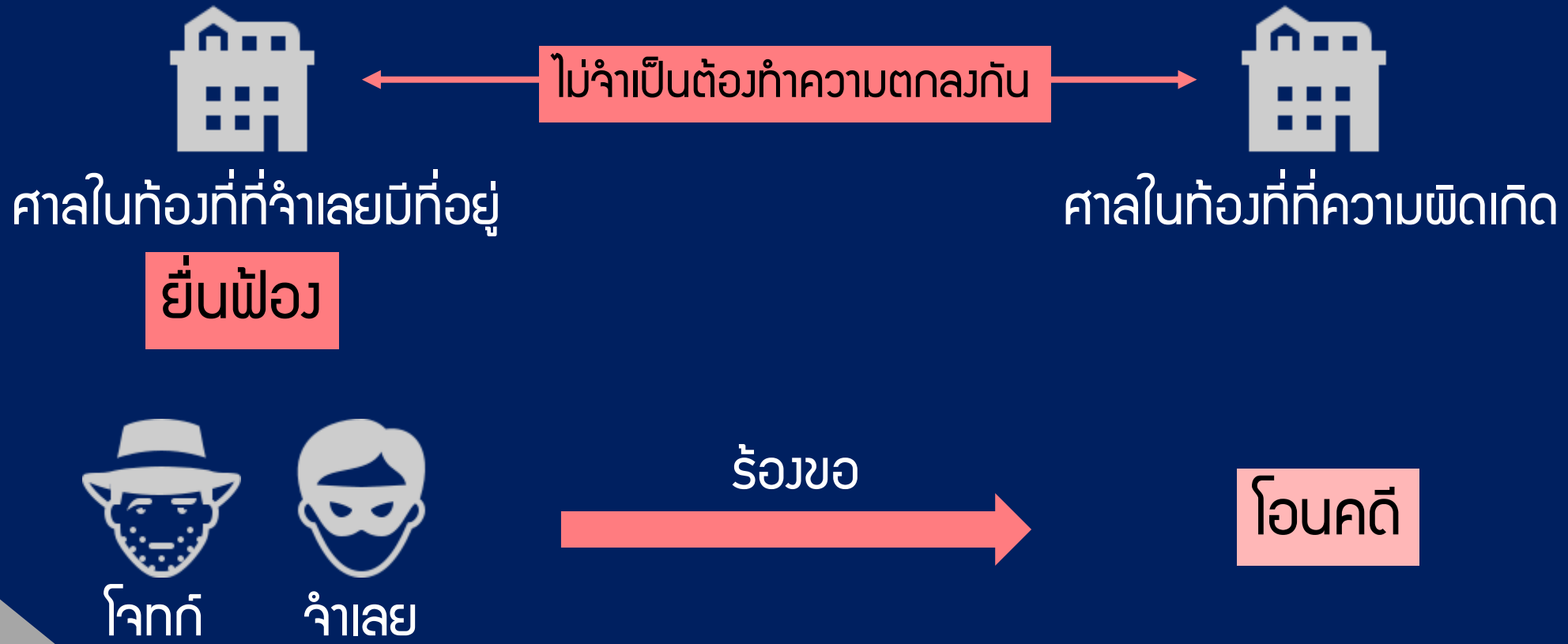
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

1. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคแรก

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

หลักในการโอนคดีตามป.วิ.อ.

1. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคแรก
2. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคสอง
3. การโอนคดีในกรณีพิเศษ (การขออนุญาตโอนคดี) ตามมาตรา 26

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

2. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคสอง

ศาลในท้องที่ที่จำเลยมีที่อยู่

โอนคดี

ศาลในท้องที่ที่ความพิດเกิด

ยื่นฟ้อง

โจทก์

ร้องขอ

การพิจารณาคะสะดวกยิ่งขึ้น

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

หลักในการโอนคดีตามป.วิ.อ.

1. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคแรก
2. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคสอง
3. การโอนคดีในกรณีพิเศษ (การขออนุญาตโอนคดี) ตามมาตรา 26

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

3. การโอนคดีในกรณีพิเศษ (การขออนุญาตโอนคดี) ตามมาตรา 26

ปรากฏข้อเท็จจริง

- ตามลักษณะของความผิด
- ฐานะของจำเลย
- จำนวนจำเลย
- ความรู้สึกของประชาชนส่วนมากแห่งท้องที่นั้น
- เหตุผลอย่างอื่น

เหตุเหล่านี้อาจมีการขัดขวางต่อ

- การไต่สวนมูลฟ้อง
- การพิจารณา
- น่ากลัวว่าจะเกิดความไม่สงบ
- อาจเกิดเหตุร้ายอย่างอื่นขึ้น
- อาจเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ที่สำคัญอื่นของรัฐ¹⁵¹

11.3 การโอนคดี★

มาตรา 23, 26

หลักในการโอนคดีตามป.วิ.อ.

1. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคแรก
2. การโอนคดีตามปกติ ตามมาตรา 23 วรรคสอง
3. การโอนคดีในกรณีพิเศษ (การขออนุญาตโอนคดี) ตามมาตรา 26

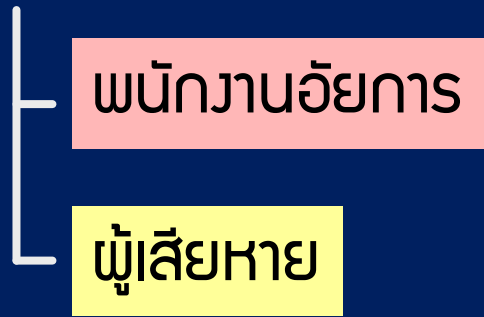
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12. การฟ้องคดีอาญา

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

มาตรา 28

พนักงานอัยการ

ผู้เสียหาย

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

มาตรา 28

พนักงานอัยการ

↳ ★ คดีนั้นต้องมีการสอบสวนมาก่อนและการสอบสวนนั้น
ต้องชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 120

↳ หากคดีนั้นได้มีการเริ่มชั้นสูตรพลิกศพ การชั้นสูตรพลิกศพ
จะต้องเสร็จสิ้นแล้ว ตามมาตรา 129

กระบวนการที่กระทบต่อการสอบสวนว่า จะชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1. พนักงานสอบสวนที่สอบสวนต้องมีอำนาจในการสอบสวน มาตรา 18, 19, 20
2. พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสรุปสำนวนต่อพนักงานอัยการต้องมีอำนาจตามกฎหมาย มาตรา 18 วรรคสาม, 19 วรรคท้าย, 20
3. มีการแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบโดยชอบด้วยกฎหมาย มาตรา 134 วรรคแรก
4. หากเป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวจะต้องมีคำร้องทุกข์โดยชอบ มาตรา 2 (7), 123, 124

หากกระทำครบทั้ง 4 ประการ การ
สอบสวนชอบ แต่หากกระทำขัดต่อข้อใด
ข้อหนึ่ง การสอบสวนไม่ชอบ

การสอบสวนไม่ชอบ อัยการไม่มีอำนาจ
ฟ้อง ตามมาตรา 120

กระบวนการที่ไม่กระทบต่อการสอบสวนว่า จะชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1. การจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน มาตรา 134/1
2. การจัดให้มีทนายความเข้าร่วมในการสอบปากคำ มาตรา 134/3
3. การแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวน มาตรา 134/4 วรรคแรก

หากกระทำครบทั้ง 3 ประการ หรือกระทำขัดต่อข้อ
ใดข้อหนึ่ง การสอบสวนก็ยังคงชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อการสอบสวนชอบ อัยการจึงยังมีอำนาจฟ้อง
ตามมาตรา 120 เหมือนเดิม

ด้วยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้การไว้ในชั้นสอบสวน
ย่อมไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์
ความผิดของผู้ต้องหานั้นได้

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

มาตรา 28

พนักงานอัยการ

คดีนั้นต้องมีการสอบสวนมาก่อนและการสอบสวนนั้น
ต้องชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 120

หากคดีนั้นได้มีการเริ่มชั้นสูตรพลิกศพ การชั้นสูตรพลิกศพ
จะต้องเสร็จสิ้นแล้ว ตามมาตรา 129

ข้อควรระวัง

ไต่สวนมูลฟ้องหรือไม่ก็ได้ ตามมาตรา 162 (2) ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล
หากอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี **ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหาย**ฟ้องเอง ตามมาตรา 34

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

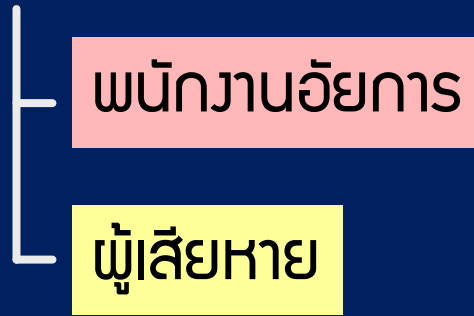
มาตรา 28

ผู้เสียหาย

- ★ ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเอง โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องมีการสอบสวนมาก่อน
- ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของอายุความ ตามป.อ. มาตรา 95
- ต้องเป็นผู้เสียหายที่แท้จริง ตามมาตรา 2 (4) หรือเป็นผู้มีอำนาจจัดการแทน ตามมาตรา 4, 5, 6 และสามารถฟ้องคดีได้เองทั้งความผิดอาญาแผ่นดิน หรือความผิดต่อส่วนตัว
- ★ หากเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ไม่จำเป็นต้องร้องทุกข์ก่อน แต่ต้องฟ้องคดีภายใน 3 เดือน นับแต่มีการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ตามป.อ. มาตรา 96
- ★ ผู้เยาว์จะฟ้องคดีอาญาเองไม่ได้ ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมจัดการแทน

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

มาตรา 28

พนักงานอัยการ

ผู้เสียหาย

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การดำเนินคดีอาญาต่างผู้ตาย มาตรา 29

ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องคดีเอง แล้วต่อมาผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องไว้จนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคแรก

ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ แล้วผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องคดีแทนผู้เสียหายนั้นไว้ ต่อมาผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถได้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคสอง

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การดำเนินคดีอาญาต่างผู้ตาย มาตรา 29

ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องคดีเอง แล้วต่อมาผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องไว้บั้นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคแรก

1) ผู้เสียหายที่แท้จริงได้ยื่นฟ้องคดีด้วยตัวเองเท่านั้น
ไม่รวมผู้มีอำนาจจัดการแทนตามมาตรา 4, 5, 6

2) ต้องเป็นกรณีที่ผู้เสียหายได้ฟ้องคดีแล้วเท่านั้น
ไม่ใช่เพียงแต่ร้องทุกข์

- 1) ผู้บุพการี
- 2) ผู้สืบสันดาน
- 3) สามีหรือภรรยา

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การดำเนินคดีอาญาต่างผู้ตาย มาตรา 29

ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องคดีเอง แล้วต่อมาผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องไว้จนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคแรก

ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ แล้วผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องคดีแทนผู้เสียหายนั้นไว้ ต่อมาผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถได้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคสอง

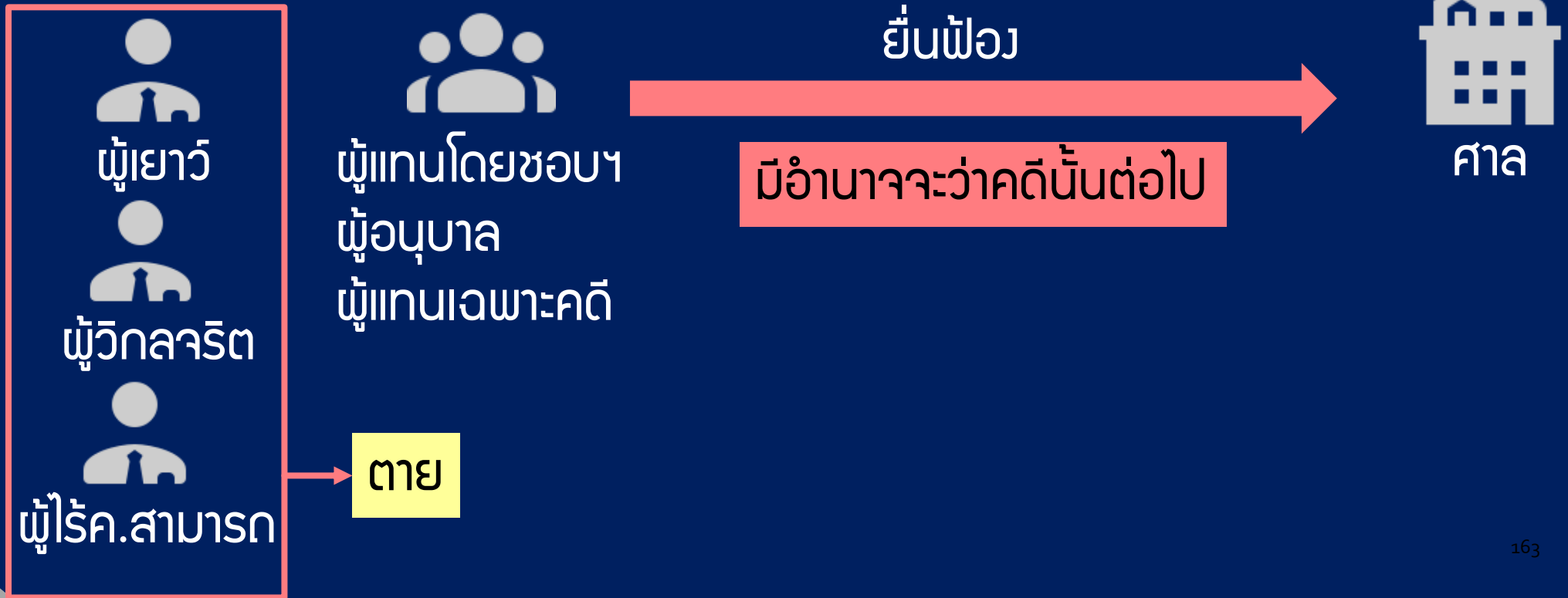

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ★

การดำเนินคดีอาญาต่างผู้ตาย มาตรา 29

ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ แล้วผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องคดีแทนผู้เสียหายนั้นไว้ ต่อมาผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคสอง

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การดำเนินคดีอาญาต่างผู้ตาย มาตรา 29

ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องคดีเอง แล้วต่อมาผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องไว้จนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคแรก

ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ แล้วผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องคดีแทนผู้เสียหายนั้นไว้ ต่อมาผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถได้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 29 วรรคสอง

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม

ผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ มาตรา 30

พนักงานอัยการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหาย มาตรา 31

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

ผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ มาตรา 30

ยื่นฟ้อง

ศาล

ขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม

1) พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีเท่านั้น ไม่รวมกรณีที่ผู้เสียหายอื่นยื่นฟ้อง

2) จะต้องเป็นผู้เสียหายที่แท้จริง ตามมาตรา 2 (4) หรือเป็นผู้มีอำนาจจัดการแทน ตามมาตรา 4, 5, 6

3) ยื่นคำร้องขอในระหว่างพิจารณา ก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดี

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

การขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม

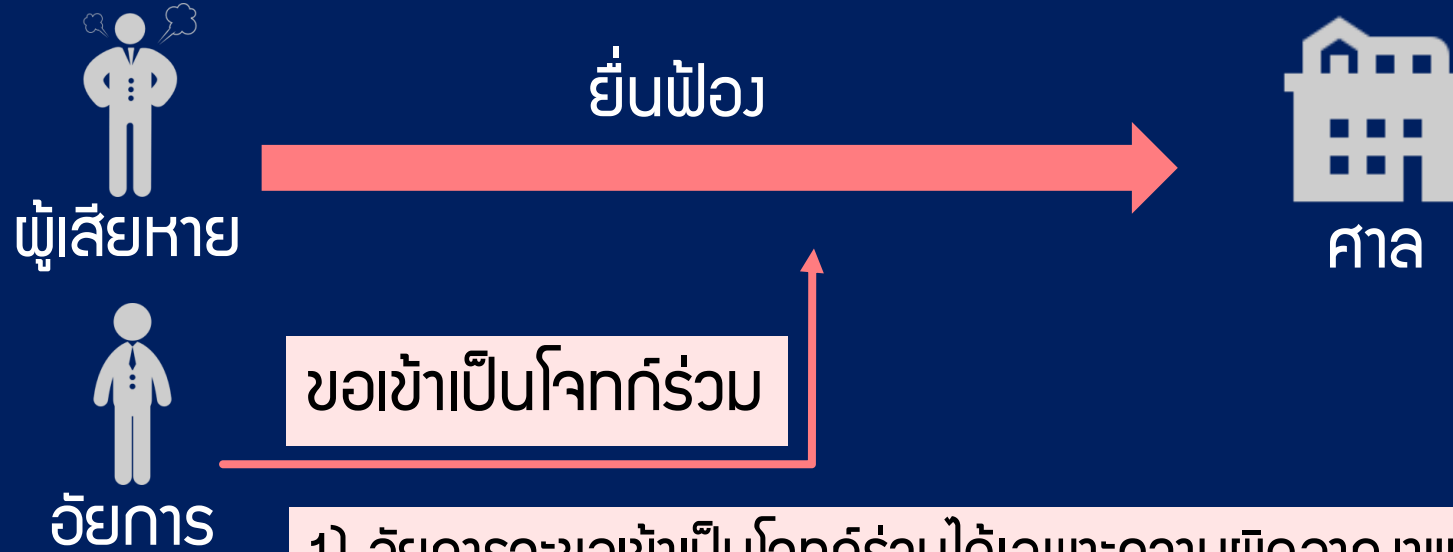
ผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ มาตรา 30

พนักงานอัยการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหาย มาตรา 31

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา★

พนักงานอัยการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหาย มาตรา 31

1) อัยการจะขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เฉพาะความผิดอาญาแผ่นดินเท่านั้น

2) ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้ ก่อนคดีเสร็จเด็ดขาด (ก่อนคดีถึงที่สุด)

12.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ★

การขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม

ผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ มาตรา 30

พนักงานอัยการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหาย มาตรา 31

มาตรา 32

อำนาจในการดำเนินคดีอาญาของอัยการ > ผู้เสียหาย

ผู้เสียหายอาจจะทำให้คดีของอัยการเสียหาย

อัยการร้องต่อศาล เพื่อสั่งให้ผู้เสียหาย
กระทำหรือละเว้นกระทำการนั้น ๆ ได้

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ★

มาตรา 39

เหตุระงับคดี

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับในชั้นนั้นทันที

7 กรณี

1. ถ้าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับก่อนฟ้อง ศาลต้องสั่งยกฟ้อง

2. ถ้าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับหลังฟ้อง ศาลต้องสั่งจำหน่ายคดี

คดีถึงลูก แม้ตั้งตาคอยอยู่นาน

คดีถึง	ถอน	(ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง)
ลูก	เลิกกัน	(คดีเลิกกัน)
ตั้งตา	ตาย	(ความตายของผู้กระทำผิด)
คอย	คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด	(คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด)
อยู่	ยกเว้นโทษ, ยอมความ, ยกเลิก	(มีกฎหมายยกเว้นโทษ, มีการยอมความ, กฎหมายภายหลังยกเลิกความผิด)
นาน	ขาดอายุความ	(คดีขาดอายุความ)

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ★

มาตรา 39

(1) โดยความตายของผู้กระทำผิด

↳ ถ้าผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ไม่ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป

↳ เรื่องเฉพาะตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถึงแก่ความตาย ไม่มีผลถึงผู้กระทำผิดคนอื่น

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ★

มาตรา 39

(2) ในคดีความพิพาทต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย

↳ เฉพาะในคดีที่เป็นความพิพาทต่อส่วนตัว (ความพิพาทอันยอมความได้) ไม่รวมความพิพาทอาญาแผ่นดิน

↳ พิจารณาแต่ละเรื่องด้วย

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ★

มาตรา 39

(2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้**การถอนคำร้องทุกข์** ก่อนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย

การถอนคำร้องทุกข์ มาตรา 126

ผู้ร้องทุกข์จะ**แก้คำร้องทุกข์**ระงับใด หรือจะ**ถอนคำร้องทุกข์**เสีย**เมื่อใดก็ได้**

ถ้า**ถอนคำร้องทุกข์**ในคดีความผิดต่อ**ส่วนตัว** จะ**กระทบ**ต่ออำนาจฟ้องของอัยการ

ถ้าคดีนั้น**มิใช่**ความผิดต่อส่วนตัว **ไม่ตัด**อำนาจพนักงานสอบสวนที่จะสอบสวน หรือพนักงานอัยการที่จะฟ้องคดีนั้น

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

มาตรา 39

การถอนฟ้อง มาตรา 35, 36

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

(2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ **ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย**

- คดีอาญาแผ่นดิน
ถอนฟ้องก่อนศาลชั้นต้น
พิพากษา
- คดีความผิดต่อส่วนตัว
ถอนฟ้องก่อนคดีถึงที่สุด
ตามมาตรา 35

พล

ผู้ยื่นฟ้องจะนำคดีมา
ฟ้องอีกไม่ได้
(คดีอาญาแผ่นดิน/ต่อ
ส่วนตัวก็ตาม)
ตามมาตรา 39

ยกเว้น

1. อัยการยื่นฟ้องคดีที่ไม่ใช่ความผิดส่วนตัว แล้วถอนฟ้อง
ผู้เสียหายฟ้องใหม่ได้
2. อัยการยื่นฟ้องคดีความผิดต่อส่วนตัว แล้วถอนฟ้อง
- ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ผู้เสียหายฟ้องใหม่
ไม่ได้
- ไม่ได้ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ผู้เสียหายฟ้อง
ใหม่ได้
3. ผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีอาญาแผ่นดิน แล้วถอนฟ้อง
อัยการฟ้องคดีใหม่ได้
4. ผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีความผิดต่อส่วนตัว แล้วถอน
ฟ้อง ทั้งอัยการและผู้เสียหายฟ้องคดีใหม่ไม่ได้

มาตรา 36, 39

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

มาตรา 39

(6) เมื่อคดีขาดอายุความ

อายุความตามป.อ

อายุความฟ้องคดี ตามป.อ. มาตรา 95

อายุความร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อ
ส่วนตัว (ความผิดอันยอมความได้)
ตามป.อ. มาตรา 96

ภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องและรู้ตัว

อายุความร้องขอให้กักกัน ตามมาตรา 97

ไม่ว่าคดีจะขาดอายุความใน
กรณีใด ก็ถือว่าสิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องระงับตาม
มาตรา 39 (6)

12.2 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ★

มาตรา 39

เหตุระงับคดี

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับในชั้นนั้นทันที

7 กรณี

1. ถ้าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับก่อนฟ้อง ศาลต้องสั่งยกฟ้อง

2. ถ้าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับหลังฟ้อง ศาลต้องสั่งจำหน่ายคดี

คดีถึงลูก แต่ตั้งตาคอยอยู่นาน

คดีถึง	ตอน	(ตอนคำร้องทุกข์ ตอนฟ้อง)
ลูก	เลิกกัน	(คดีเลิกกัน)
ตั้งตา	ตาย	(ความตายของผู้กระทำผิด)
คอย	คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด	(คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด)
อยู่	ยกเว้นโทษ, ยอมความ, ยกเลิก	(มีกฎหมายยกเว้นโทษ, มีการยอมความ, กฎหมายภายหลังยกเลิกความผิด)
นาน	ขาดอายุความ	(คดีขาดอายุความ)

12.3 คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา

คดีแพ่งมีมูลกรณีเดียวกันกับคดีอาญา

ศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา มาตรา 40

กฎหมายให้เป็นทางเลือกแก่โจทก์

- ฟ้องคดีต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญา ตามมาตรา 22-24
- การพิจารณาคดีแพ่งก็ต้องปฏิบัติตามหลักการของป.วิ.พ. เหมือนเดิม
- คดีแพ่งต้องถือข้อเท็จจริงตามคดีอาญา ตามมาตรา 46
- แยกฟ้องคดีแพ่งต่างหากจากคดีอาญา ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 4-7

ข้อควรระวัง นำคดีแพ่งมาฟ้องที่ศาลอาญาได้
แต่จะนำคดีอาญาไปฟ้องที่ศาลแพ่งไม่ได้

12.3 คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา

คดีอาญาที่พนักงานอัยการมีหน้าที่ต้องมีคำขอทางแพ่งแทนผู้เสียหาย มาตรา 43, 44

คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่เป็นความผิดตาม 9 ฐานความผิด

ลักทรัพย์ ฉ้อโกง ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกงยกยอกหรือรับขงโจร

ไม่มีความผิดฐานโจรเจ้าหนี้, ทำให้เสียทรัพย์และบุกรุก

ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาของผู้เสียหายสูญเสียไป เนื่องมาจากการกระทำความผิดคืน

ให้พนักงานอัยการเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย (บังคับอัยการ)

ขอรวมไปกับคดีอาญา

ยื่นคำร้องในระหว่างที่กำลังพิจารณาคดีอาญาในศาลชั้นต้น

12.3 คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ผู้เสียหายมีคำขอส่วนแพ่งในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ มาตรา 44/1

- ↳ 1. ต้องมีคดีอาญาที่อัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดี โดยคดีอาญานั้นไม่จำกัดฐาน
- ↳ 2. ผู้เสียหายต้องมีสิทธิเรียกเอาค่าสินไหมทดแทน เพราะได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน
- ↳ 3. ผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้องขอในทางแพ่งเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการฟ้อง
- ↳ 4. ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ถ้าไม่มีการสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี
- ↳ ★ 5. ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยในทางอาญา

12.3 คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา

อายุความในคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา มาตรา 51

1	ถ้า ไม่มี ผู้ใดฟ้องการอาญา	อายุความฟ้อง คดีอาญา
2	ถ้าคดีอาญาได้ ฟ้อง ต่อศาลและ ได้ ตัวผู้กระทำความผิด แต่คดียัง ไม่เด็ดขาด	อายุความคดีแพ่งยอม ระงับหยุดลง
3	ถ้าได้ ฟ้อง คดีอาญาและศาล ลงโทษ จำเลยจนคดี เด็ดขาด แล้ว ก่อน ที่ได้ฟ้องคดีแพ่ง	อายุความคดีแพ่งมีกำหนดตามมาตรา 193/32 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4	ถ้าได้ ฟ้อง คดีอาญาและศาล ยกฟ้อง ปล่อยจำเลยจนคดี เด็ดขาด แล้ว ก่อน ที่ได้ยื่นฟ้องคดีแพ่ง	อายุความคดีแพ่งยอมมีตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

13. วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

13.1 แบบของคำฟ้อง

มาตรา 158 ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ และมี

(5) **การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด** ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียนหรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือติดมาท้ายฟ้อง

(6) **อ้างมาตรา** ในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด

(7) **ลายมือชื่อโจทก์ ผู้ริเริ่ม ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง**

มาตรา 159 โจทก์ต้องการให้**เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่ซื่อสัตย์** ให้กล่าวมาในฟ้อง มิได้ขอมาในฟ้อง **ก่อน** มีคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์จะยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมฟ้อง

มาตรา 160 ความผิดหลายกระทงจะ**รวมในฟ้อง**เดียวกันก็ได้ แต่ให้**แยกกระทง**เรียงเป็นลำดับกันไป

13.2 การตรวจรับคำฟ้อง

ศาลตรวจคำฟ้อง มาตรา 161

แก้ฟ้อง

บกพร่องในเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น
และศาลจะต้องสั่งก่อนประทับฟ้อง

กรณีที่ว่าบกพร่องในเรื่องเล็กน้อย

- ไม่ลงลายมือชื่อ
- ไม่ระบุวัน เวลา สถานที่
- ไม่ระบุรายละเอียดของบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อ

ยกฟ้อง

ศาลต้องพิพากษายกฟ้องเท่านั้น
จะสั่งแก้ฟ้องไม่ได้

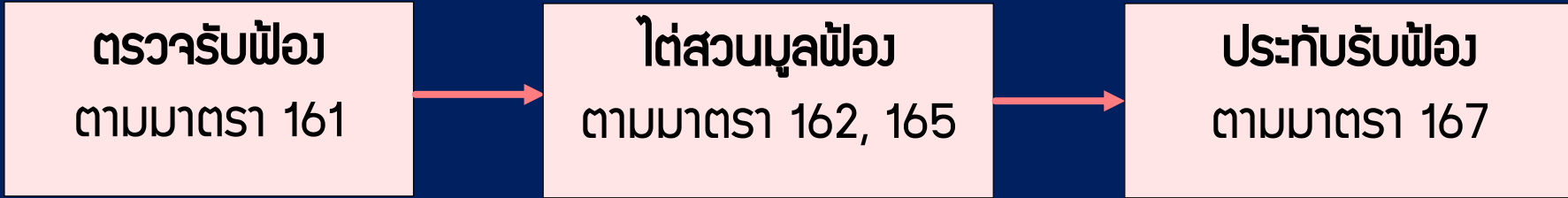
- ฟ้องขาดองค์ประกอบความผิด
- ฟ้องผิดศาล

ไม่ประทับรับฟ้อง

13.3 การไต่สวนมูลฟ้อง

การสั่งไต่สวนมูลฟ้อง มาตรา 162

การไต่สวนมูลฟ้องสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี

- กรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์
→
 บังคับให้ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนประทับรับฟ้องเสมอ
- ถ้าไม่ไต่สวนมูลฟ้องโจทก์
→
 เป็นกระบวนการพิจารณาพิเคราะห์เบื้องต้น แต่ไม่สามารถยกฟ้องได้
 - ↳
 - ปรากฏแก่ศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่พิเคราะห์เบื้องต้นได้ตามป.วิ.พ. มาตรา 27+ ป.วิ.อ. มาตรา 15
 - ปรากฏแก่ศาลสูง ศาลสูงย้อนสำนวนมาให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ได้
- กรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์
↳
 เป็นดุลพินิจของศาล

13.3 การไต่สวนมูลฟ้อง

วิธีการไต่สวนมูลฟ้อง มาตรา 165

กรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์

- ไม่จำเป็นต้องมีตัวจำเลยมาศาลด้วย
- ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลยรายตัวไป กับแจ้งวันนัดไต่สวนให้จำเลยทราบ จำเลยจะมาฟังการไต่สวนมูลฟ้อง โดยตั้งทนายให้ชกค้ำหรือจำเลยจะไม่มา แต่ตั้งทนายมาชกค้ำพยานโจทก์ก็ได้
- ห้ามมิให้ศาลถามคำให้การจำเลย และตราใบศาลยังไม่ประทับฟ้อง ผู้ถูกฟ้องจะยังไม่ตกเป็นจำเลย

กรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

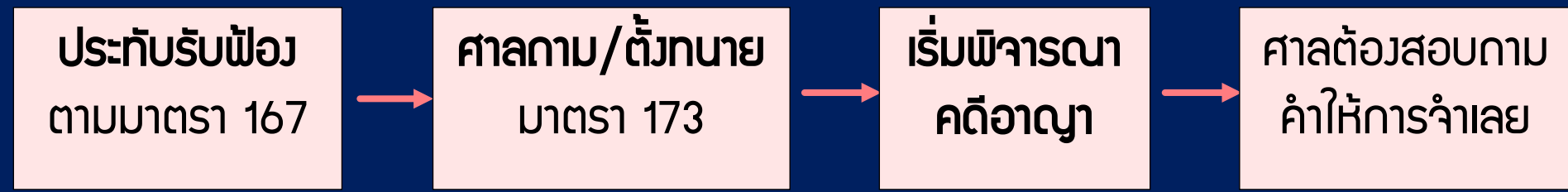
- การไต่สวนมูลฟ้อง ต้องมีตัวจำเลยมาศาลด้วย (หมายความว่ารวมทั้ง ตัวจำเลยไม่ได้มาศาล แต่จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้ว)
- ผู้ถูกฟ้องย่อมตกอยู่ในฐานะจำเลยทันที

ข้อควรระวัง ไม่จะเป็นกรณีใด จำเลยไม่สามารถนำพยานเข้ามาสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้องได้

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

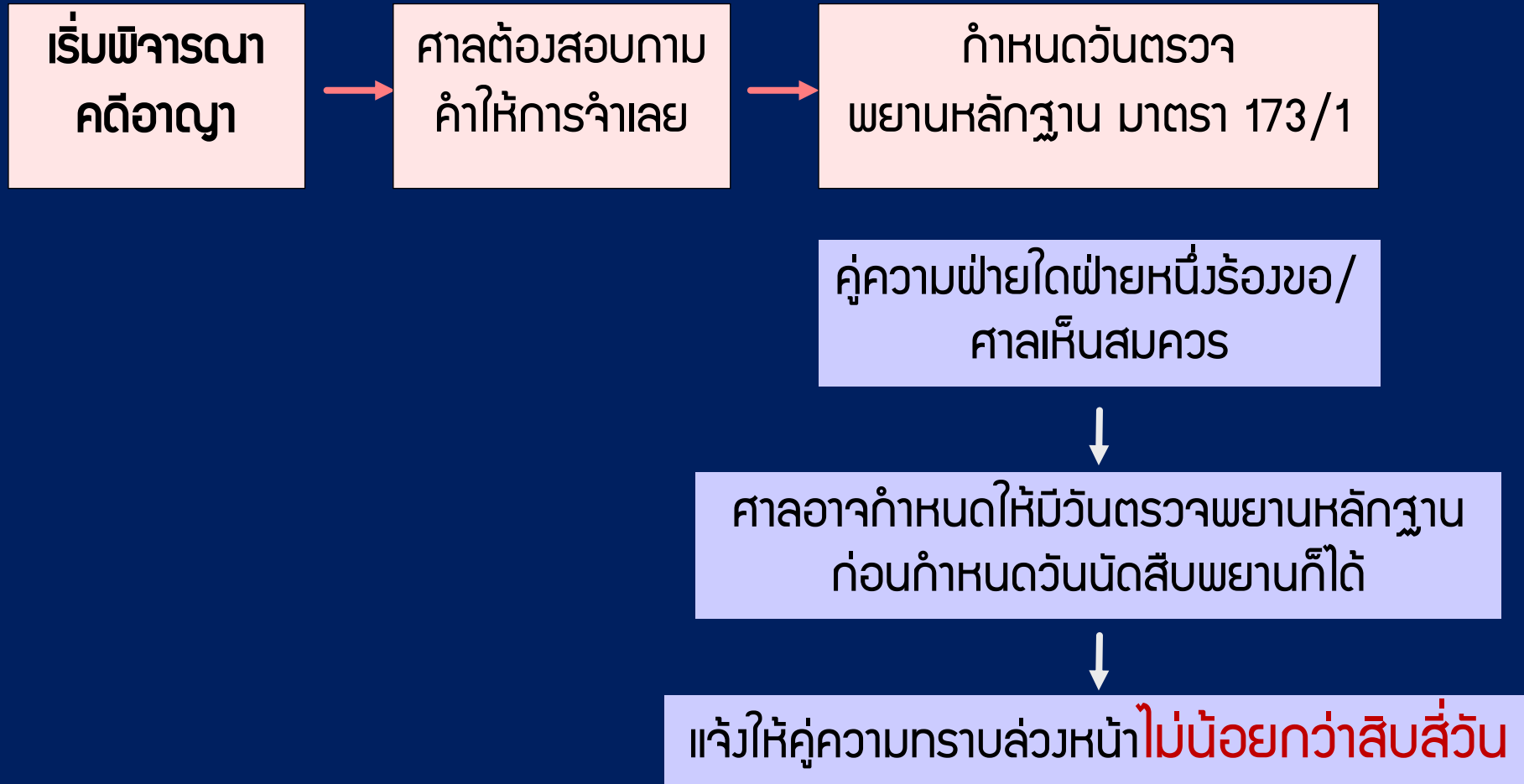
ศาลต้องสอบถามและหรือตั้งทนายความให้จำเลย มาตรา 173

การตั้งทนายความในชั้นพิจารณา	
<p>ประหารชีวิต/ อายุไม่เกิน 18 ปีในวันถูกฟ้อง</p> <p>ไม่มีทนาย</p>	<p>คดีที่มีอัตราโทษจำคุก</p> <p>ไม่มีทนาย + จำเลยต้องการทนาย</p>
<p>ถ้าจำเลยไม่มีทนาย ศาลต้องตั้งทนายความให้เสมอ ไม่ว่าจำเลยจะต้องการหรือไม่ก็ตาม และจำเลยจะสละสิทธิข้อนี้ไม่ได้</p>	<p>กรณีนี้ต้องสอบถามจำเลยทุกครั้ง และถ้าจำเลยต้องการทนายก็ต้องจัดให้ ถ้าไม่สอบถามเรื่องทนายก่อน ย่อมเป็นการไม่ชอบทุกกรณี แม้ต่อมาจำเลยจะแต่งตั้งทนายเข้ามาเองในภายหลังก็ตาม</p>

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

ศาลต้องสอบถามคำให้การจำเลย มาตรา 172 วรรคสอง

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

การยื่นบัญชีระบุงยาน

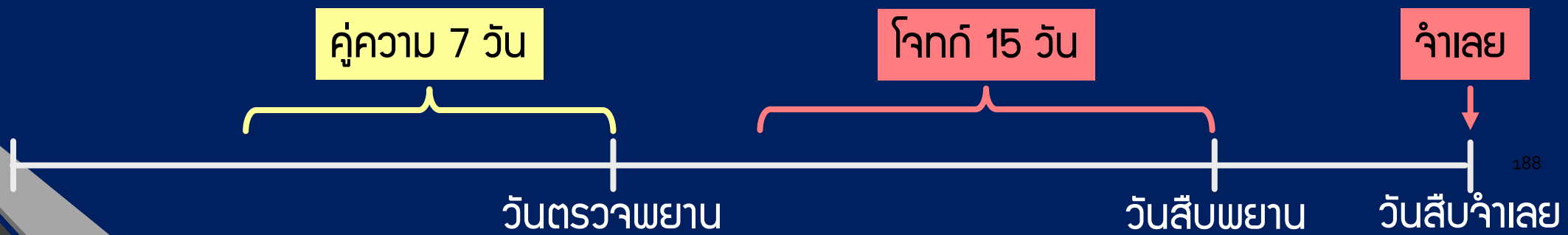
กรณีที่มีวันตรวจพยานหลักฐาน มาตรา 173/1

- คู่ความต้องยื่นบัญชีระบุงยานก่อนวันตรวจพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน
- หากเลยกำหนดเวลาดังกล่าว คู่ความจะต้องยื่นคำร้องแสดงเหตุอันสมควรและได้รับอนุญาตจากศาล

7 ก่อนตรวจ 15 ก่อนสืบ

กรณีที่ไม่ในวันตรวจพยานหลักฐาน มาตรา 229/1

- ถ้าเป็นโจทก์ ต้องยื่นบัญชีระบุงยานไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนวันสืบพยาน
- ถ้าเป็นจำเลย ให้ยื่นก่อนวันสืบพยานจำเลย (ไม่ใช่ก่อนการสืบพยานโจทก์)

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

หลักการพิจารณาโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย มาตรา 172

หลักการ → กระบวนการพิจารณาคดีอาญาต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย

ช่วยกเว้น 6 ประการ

แม้ทนายจำเลยมาศาล แต่ถ้าตัวจำเลยไม่มา ศาลก็ไม่อาจสืบพยานใด ๆ ลับหลังจำเลยได้

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

หลักการพิจารณาโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย มาตรา 172

ข้อยกเว้น 6 ประการ

- ↳ 1. มาตรา 172 ทวิ
- ★↳ 2. มาตรา 180 เนื่องจากจำเลยขัดขวางการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล
- ★↳ 3. การสืบพยานหลักฐานล่วงหน้า
 - ↳ 1) การสืบพยานล่วงหน้าก่อนฟ้องคดี
 - เนื่องจากมีเหตุจำเป็นตามมาตรา 237 ทวิ
 - พยานนั้นเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ตามมาตรา 237 ตรี
 - 2) การสืบพยานล่วงหน้าหลังฟ้องคดี
 - พยานมีเหตุขัดข้องทำให้ไม่อาจมาศาลในวันสืบพยานได้ ตามมาตรา 55/1
 - การสืบพยานล่วงหน้าก่อนวันตรวจพยานหลักฐาน ตามมาตรา 173/2 วรรคสอง
 - พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ตามมาตรา 244/1 วรรคสาม
- ★↳ 4. คดีละเมิดอำนาจศาล
- ★↳ 5. การสืบพยานลับหลังจำเลยที่หลบหนี
- ★↳ 6. การพิจารณาคดีในชั้นอุทธรณ์ ฎีกา

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

การพิจารณาเป็นการลับ มาตรา 177, 178

ศาลมีอำนาจสั่งให้พิจารณาเป็นการลับ

เห็นสมควรโดยผลการ

คำร้องขอของคู่ความ

- เพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ
- เพื่อป้องกันความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศมิให้ล่วงรู้ถึงประชาชน

เมื่อมีการพิจารณาเป็นการลับ บุคคลเหล่านี้เท่านั้นมีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณาได้ คือ

- (1) โจรกักและทนาย★
- (2) จำเลยและทนาย★
- (3) ผู้ควบคุมตัวจำเลย
- (4) พยานและผู้ชำนาญการพิเศษ★
- (5) ล่าม
- (6) บุคคลผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องและได้รับอนุญาตจากศาล★
- (7) พนักงานศาลและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแก่ศาลแล้วแต่จะเห็นสมควร

13.4 การพิจารณาคดีอาญา

จำเลยให้การรับสารภาพในชั้นพิจารณา มาตรา 176

หลัก → ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง พิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานได้

ข้อยกเว้น → กฎหมายบังคับให้มีการสืบพยาน แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ

↳ คดีที่จำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้**จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป**หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น (รวม 5 ปีพอดีด้วย)

↓
พิจารณาตามอัตราโทษที่โจทก์ฟ้อง ไม่พิจารณาอัตราโทษที่ศาลลง
กฎหมายคำนึงถึงแค่โทษขั้นต่ำ ไม่คำนึงถึงโทษขั้นสูง

13.5 การขาดนัดในกระบวนการพิจารณาคดีอาญา

กรณีที่จะถือว่าโจทก์ขาดนัดตามมาตรา 166

- โจทก์ขาดนัดในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ตามมาตรา 166 + มาตรา 165
- โจทก์ขาดนัดในชั้นไต่สวนพยานหลักฐาน ตามมาตรา 166 + มาตรา 173/2
- โจทก์ขาดนัดในชั้นพิจารณาตามมาตรา 166 + มาตรา 181

โจทก์ขาดนัด → ศาลชั้นต้นจะต้องยกฟ้องโจทก์ → โจทก์มีทางแก้ ตามมาตรา 166

- อุทธรณ์**คำพิพากษา โดยอ้างว่าคำพิพากษาของศาลชั้นต้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะโจทก์ไม่ได้ขาดนัด
- ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนใหม่ **ภายในเวลา 15 วัน** นับแต่วันที่ศาลยกฟ้อง โดยแสดงให้เห็นได้ว่า**มีเหตุสมควร**จึงมาไม่ได้ ตามมาตรา 166 วรรคสอง ถ้าไม่อนุญาตโจทก์สามารถอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตได้

โจทก์จะอุทธรณ์ขอให้ศาลยกคดีชั้นไต่สวนใหม่ไม่ได้

13.6 ฟ้องชำ, ฟ้องช้อน, ดำชำ

การฟ้องชำในคดีอาญา มาตรา 39 (4)

มาตรา 39 สภานำคดีอาญามาฟ้องยอมระงับไป ดังต่อไปนี้
(4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง

หลักเกณฑ์การห้ามฟ้องชำในคดีอาญา

- ↳ 1. จำเลยเป็นคนเดียวกัน (จำเลยในคดีก่อนกับคดีหลังเป็นคนเดียวกัน)
- ↳ 2. ประเด็นข้อกล่าวหาในคดีก่อนและคดีหลังมาจากการกระทำอันเดียวกัน
- ↳ 3. มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว

13.6 ฟ้องซ้ำ, ฟ้องซ้อน, ดำซ้ำ

การฟ้องซ้อนในคดีอาญา ป.วิ.พ. มาตรา 173 วรรค 2 (1) +ป.วิ.อ. มาตรา 15

หลักเกณฑ์การเป็นฟ้องซ้อนในคดีอาญา

↳ 1. โจทก์ในคดีก่อนกับโจทก์ในคดีหลังต้องเป็นบุคคลเดียวกัน

↳ **ข้อสำคัญ** รวมกรณีขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมด้วย กล่าวคือ เมื่อเป็นโจทก์ร่วมแล้ว ไม่ว่าจะตามมาตรา 30 หรือมาตรา 31 ก็ถือว่าเป็นโจทก์ตามมาตรา 2 (4)

↳ 2. การกระทำเป็นกรรมเดียวกัน

↳ 3. คดีก่อนอยู่ในระหว่างพิจารณา

↳ ไม่ต้องพิจารณาว่าคดีก่อนศาลได้มีคำวินิจฉัยแล้วหรือไม่

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

13.7 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรฐานการพิสูจน์ในคดีอาญา มาตรา 227

- ↳ ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน
- ↳ มีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

13.7 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง

หลักการห้ามพิพากษาเกินคำขอ มาตรา 192

หลัก → ห้ามมิให้ศาลพิพากษาเกินคำขอของโจทก์และที่โจทก์ไม่ได้กล่าวมาในฟ้อง

ข้อยกเว้น → มาตรา 192 วรรค 2 ถึง วรรค 6

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

13.7 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การอ่านและทำคำพิพากษา มาตรา 182

หลัก

ศาลจะต้องอ่านคำพิพากษาโดยเปิดเผยต่อหน้าทั้งโจทก์และจำเลย

ถ้าโจทก์ไม่มาฟังคำพิพากษา

อ่านคำพิพากษาลับหลังโจทก์ได้

ถ้าจำเลยไม่มาฟังคำพิพากษา

- ตามพฤตการณแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยจงใจไม่มาฟัง หรือหลบหนี ให้ศาลรอการอ่านคำพิพากษา
- ตามพฤตการณแล้ว จำเลยจงใจไม่มาฟัง หรือจำเลยหลบหนี ศาลต้องออกหมายจับจำเลย หากไม่ได้ตัวจำเลยมาภายใน 1 เดือนนับแต่ออกหมายจับ ให้ศาลอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยได้

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

14. การอุทธรณ์คดีอาญา

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

การยื่นอุทธรณ์นั้นต้องยื่นต่อศาลชั้นต้น

หนึ่งเดือนนับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่าน

สิทธิในการอุทธรณ์ มาตรา 193

หลัก

คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษานั้นได้

ข้อยกเว้น

คู่ความถูกห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น

1. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 193 ทวิ
2. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น
 - ปัญหาข้อกฎหมาย มาตรา 195
 - ปัญหาข้อเท็จจริง ตามป.วิ.พ. มาตรา 225 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15
3. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15

4. การห้ามอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาตามมาตรา 196

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

1. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 193 ทวิ

พิจารณาฐานความผิดที่โจทก์ฟ้องเป็นหลัก

เมื่อไข	คดีที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ — ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ — ปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือ — ทั้งจำทั้งปรับ
หลัก	ห้ามมิให้คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง
ข้อยกเว้น	เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ — จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือกักขังแทนโทษจำคุก — จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอการลงโทษไว้ — ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือ — จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษปรับเกิน 1,000 บาท

อาจมีการขอรับรองให้อุทธรณ์ได้ ตามมาตรา 193 ตรี

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

การขอรับรองให้อุทธรณ์ ตามมาตรา 193 ตรี

โจทก์หรือจำเลยอาจ

ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดี/ ลงชื่อในคำพิพากษา/ ทำความเห็นแย้งว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์

→ อนุญาตให้อุทธรณ์

อธิบดีกรมอัยการหรือพนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการได้มอบหมาย

→ ลงลายมือชื่อรับรองในอุทธรณ์ว่า มีเหตุอันควรที่ศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัย

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

การยื่นอุทธรณ์นั้นต้องยื่นต่อศาลชั้นต้น

หนึ่งเดือนนับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่าน

สิทธิในการอุทธรณ์ มาตรา 193

หลัก

คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษานั้นได้

ข้อยกเว้น

คู่ความถูกห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น

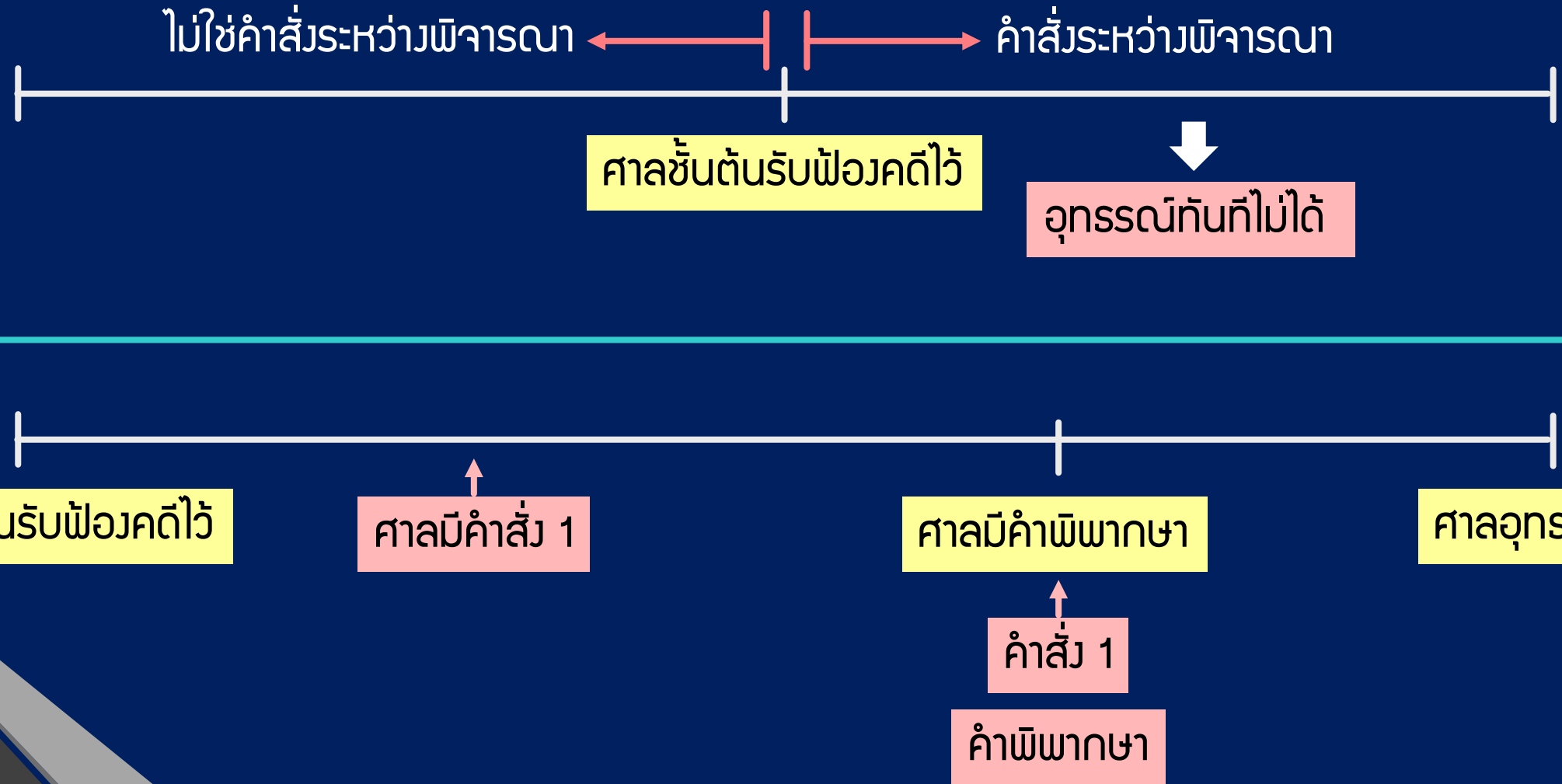
1. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 193 ทวิ
2. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น
 - ปัญหาข้อกฎหมาย มาตรา 195
 - ปัญหาข้อเท็จจริง ตามป.วิ.พ. มาตรา 225 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15
3. การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15

4. การห้ามอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาตามมาตรา 196

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

4. การห้ามอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาตามมาตรา 196

14.1 หลักในการอุทธรณ์คดีอาญา

ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ มาตรา 245 วรรคสอง

เงื่อนไขของมาตรา 245 วรรคสอง

- ↳ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต
- ↳ ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์
- ↳ ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษานั้นไปยังศาลอุทธรณ์

ต้องเข้าเงื่อนไขทั้ง 3 ข้อ

ถือเป็นบทบังคับ ไม่เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจ

15. การฎีกาคดีอาญา

15.1 หลักในการฎีกาคดีอาญา

บทหลัก	บทรอง
มาตรา 218	มาตรา 219
เงื่อนไข เป็นกรณีศาลอุทธรณ์พิพากษา └ ยื่น หรือ └ แก้ไขเล็กน้อย	เงื่อนไข เป็นกรณีที่ 1. ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลย ให้ └ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือ └ ปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือ └ ทั้งจำทั้งปรับ 2. ศาลอุทธรณ์ยังควลงโทษจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่ามี
ผล พิจารณาจากโทษตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ 1) จำคุกไม่เกิน 5 ปี ห้ามคู่ความ (วรรคหนึ่ง) 2) จำคุกเกิน 5 ปี ห้ามเฉพาะโจทก์ (วรรคสอง)	ผล โดยหลัก ห้ามคู่ความ ข้อยกเว้น ให้จำเลยฎีกาได้ ถ้าศาลอุทธรณ์ └ พิพากษา แก้ไขมาก และ └ เพิ่มเติมโทษจำเลย
พิจารณาโทษที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษเท่านั้น ไม่ต้องคำนึงว่าศาลชั้นต้นจะพิพากษาลงโทษจำคุกกี่ปี	ต้องพิจารณาดูว่า ทั้งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ต่างต้องต้องลง จำคุกไม่เกิน 2 ปีทั้งคู่ หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท ทั้งคู่ แม้จะลงโทษไม่เท่ากันก็ตาม

15.1 หลักในการฎีกาคดีอาญา

การห้ามฎีกาตามมาตรา 220

↳ คดีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์

การขอรับรองให้ฎีกา มาตรา 221

คดีซึ่งห้ามฎีกาไว้โดยมาตรา 218, 219 และ 220

↳ ผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณา หรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้ง

↳ อธิบดีกรมอัยการลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัย